

LETNO POROČILO 2019

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Vsebina

1	UVOD	1
1.1	PISMO DIREKTORJA	3
1.2	POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2019	5
2	POSLOVNO POROČILO	7
2.1	KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2019	9
2.2	POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 2019	9
2.3	PREDSTAVITEV DRUŽBE	10
2.4	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	16
2.5	IZJAVA DIREKTORJA SKLADNO S 60a. čl. ZGD-1	17
2.6	POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE	18
2.7	POLITIKA SISTEMA VODENJA	19
2.8	PROIZVODNJA	21
2.9	VZDRŽEVANJE	23
2.10	TRŽNI POLOŽAJ	24
2.11	NALOŽBE	25
2.12	INFORMATIKA	27
2.13	ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	29
2.14	UPRAVLJANJE S TVEGANJI	34
2.15	KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI	40
2.16	RAZISKAVE IN RAZVOJ	41
2.17	NAČRTI ZA PRIHODNOST	42
3	TRAJNOSTNO POROČILO	45
3.1	ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	46
3.2	ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	47
3.3	ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	48
4	RAČUNOVODSKO POROČILO	51
4.1.	REVIZORJEVO POROČILO	53
4.2	IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORJA	56
4.3	UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	57
4.4	RAČUNOVODSKI IZKAZI	58
4.5	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	62

1 UVOD

1.1 PISMO DIREKTORJA

SENG je uspešna, sodobno urejena družba z dolgoletno tradicijo pri proizvodnji električne energije iz obnovljivega hidroenergetskega potenciala reke Soče in njenih pritokov. Deluje v sozvočju z naravnim in družbenim okoljem. Je članica največje slovenske energetske skupine HSE, ki v Sloveniji proizvede največ električne energije in v tem okviru tudi največ električne energije iz obnovljivih virov.

Družba, ki upravlja 5 velikih hidroelektrarn, 23 malih hidroelektrarn in edino črpalno hidroelektrarno v Sloveniji, je izrazito razvojno naravnana. Nove priložnosti išče zlasti na področju izgradnje malih hidroelektrarn (mHE), kjer ima veliko znanja in izkušenj, prav tako pa tudi na področju drugih obnovljivih virov energije.

Leto 2019 je bilo hidrološko zahtevno. Pretežni del leta, z izjemo mesecev februarja, maja, novembra in decembra, je bilo hidrološko podpopvprečnih. Kljub temu smo večino ciljev dosegli. V naših elektrarnah smo proizvedli 690.296 MWh električne energije, in s tem dosegli 99 odstotkov načrtovane proizvodnje. Od tega smo v črpalni hidroelektrarni Avče (ČHE Avče) načrtovano proizvodnjo presegli za 8 odstotkov, v hidroelektrarnah pa je bila proizvodnja 4 odstotke nižja od načrtovane proizvodnje.

Z 37,7 mio evrov skupnih prihodkov smo dosegli čisti poslovni izid v višini 4,9 mio evrov, ki znatno presega planiranega. Plan podobno presega tudi dosežen EBITDA, ki je znašal 16,7 mio evrov. Vse to je rezultat zanesljivega in varnega obratovanja, visoke stopnje obratovalne pripravljenosti naprav in postrojev, strokovnosti in zavzetosti vseh zaposlenih ter racionalizacije in optimizacije delovnih procesov, kar družbi omogoča hitro odzivnost na razmere v poslovnem okolju. Zadolženost družbe se je zmanjšala za 31 odstotkov in je konec leta 2019 znašala 14,1 mio evrov.

V letu 2019 smo nadaljevali z vlaganji v zagotavljanje zanesljivosti obratovanja. Izvedli smo več rekonstrukcij energetskih objektov družbe, na lokaciji mHE Mesto smo financirali sodelovanje družbe v mednarodnem (japonsko-slovenskem) projektu NEDO in zaključili smo potrebna dela po pričetku obratovanja male HE Kneža. Družba je odkupila solastniški delež družbe ELES v upravni zgradbi družbe SENG v Novi Gorici. Poleg tega smo izvedli več razvojnih aktivnosti s poudarkom na zagotavljanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije.

Največji izziv, s katerim smo se v letu 2019 spopadali, je bil izvedba remonta ČHE Avče, ki se je pričel novembra 2018 s predvidenim rokom zaključka v začetku maja 2019. Zaključili smo ga dva tedna pred predvidenim rokom in pod načrtovanimi stroški. Zaradi tega je bila sistemsko pomembna črpalna elektrarna dlje časa razpoložljiva potrebam slovenskega elektroenergetskega sistema.

Družba je okrepila sodelovanje z družbami v skupini HSE in s tem povečala izkoriščanje sinergij znotraj skupine. Tako smo v družbi SENG zaključili prenos informatike v okviru procesa združitve IT procesov skupine HSE, prevzeli pa storitev izdelave konsolidiranih računovodskih izkazov za skupino HSE, ki se bo prvič izvedla za poslovno leto 2019. SENG sodeluje tudi pri združevanju poslovnih procesov v skupini HSE na področju e-arhiviranja. V letu 2019 se je okrepilo sodelovanje družbe SENG z nadrejeno družbo HSE na področju kadrovskega in pravnega področja.

Po uskladitvi podjetniške kolektivne pogodbe skupine HSE smo v družbi s 1.5.2019 ustrezno prilagodili podjetniško kolektivno pogodbo družbe SENG. Skladno s spremembami v družbi, skupini HSE in v širšem okolju smo posodobili organizacijsko strukturo družbe. Reorganizacijo smo izvedli v začetku meseca avgusta 2019.

V letu 2019 smo pristopili k nadgradnji procesa inovacij. Zaposleni so se odzvali s številnimi odličnimi predlogi izboljšav in inovacij, od katerih so tri inovacije prejele priznanje na regionalnem tekmovanju GZS.

Kot družbeno odgovorna družba partnersko sodelujemo z okoljem, v katerem so umeščene naše elektrarne. Skupaj z nekaterimi slovenskimi podjetji in tremi severnoprimorskimi občinami smo soprodpisniki krovne pogodbe za pripravo projektov turistično-muzejske infrastrukture severnoprimske

Vsem sodelavkam in sodelavcem v družbi SENG in skupini HSE se zahvaljujem za vložen trud pri doseganju poslovnih uspehov in napredku družbe. Prepričan sem, da so, vsak po svojih močeh, z zavzetostjo, strokovnostjo in znanjem, pripomogli k realizaciji doseženih rezultatov. Dobri rezultati pa so najboljša spodbuda in zaveza za uspešno poslovanje tudi v prihodnje.

mag. Radovan Jereb, direktor

1.2 POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2019

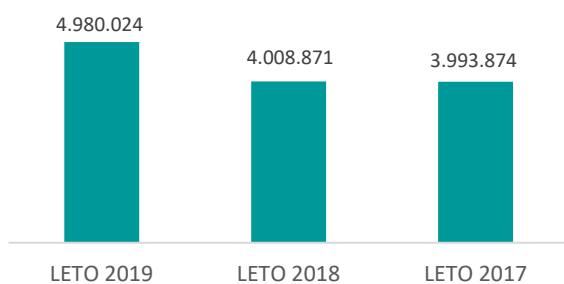
1.2.1 Ključni dosežki leta 2019

- uspešno poslovanje s čistim poslovnim izidom v višini 4,9 mio evrov,
- EBITDA je realiziran v višini 16,7 mio evrov in EBIT v višini 6,05 mio evrov,
- 690 GWh proizvedene električne energije,
- zanesljivo in varno obratovanje objektov in naprav HE in ČHE,
- uspešno zaključen prvi remont agregata in ostale primarne opreme v ČHE Avče,
- stroškovno učinkovito poslovanje,
- nova organiziranost družbe.

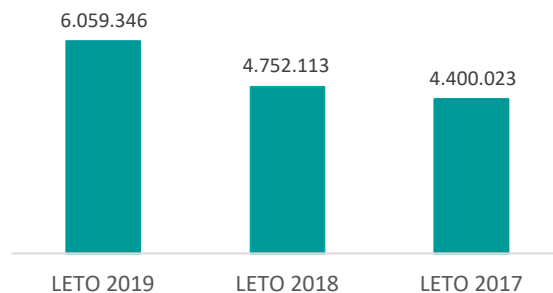
Finančni poudarki

Postavka	RE 2019	RE 2018	RE 2019 / RE 2018
Prihodki v EUR	37.715.283	35.464.200	106
Čisti prihodki od prodaje v EUR	37.225.354	35.387.697	105
Finančni prihodki v EUR	4.971	3.501	142
Odhodki v EUR	31.939.565	31.104.187	103
Stroški materiala v EUR	9.684.475	9.650.349	100
Stroški storitev v EUR	2.181.216	1.545.407	141
Stroški dela v EUR	5.308.816	5.466.691	97
Finančni odhodki v EUR	288.599	395.601	73
Čisti poslovni izid v EUR	4.980.024	4.008.871	124
EBIT = poslovni izid iz poslovanja v EUR	6.059.346	4.752.113	128
EBITDA = EBIT + Odpisi vrednosti v EUR	16.794.803	15.495.123	108
Sredstva v EUR	225.002.840	226.705.599	99
Kapital v EUR	203.870.114	198.964.978	102
Celotne finančne obveznosti v EUR	14.151.960	20.634.061	69
Zadolženost v skupini HSE v EUR	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki v EUR	4.573.097	4.060.585	113
Investicije v EUR	5.124.385	6.770.284	76
Število zaposlenih konec obdobja	127	121	105
Proizvedena električna energija (v GWh)	690	637	108

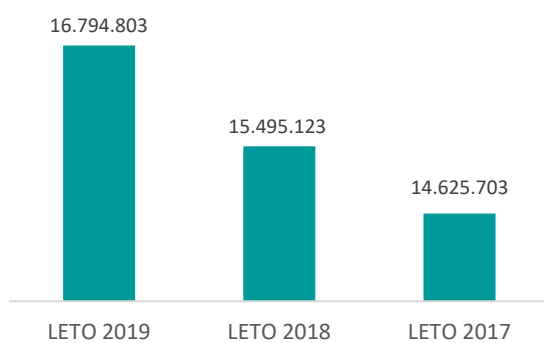
ČISTI POSLOVNI IZID V €

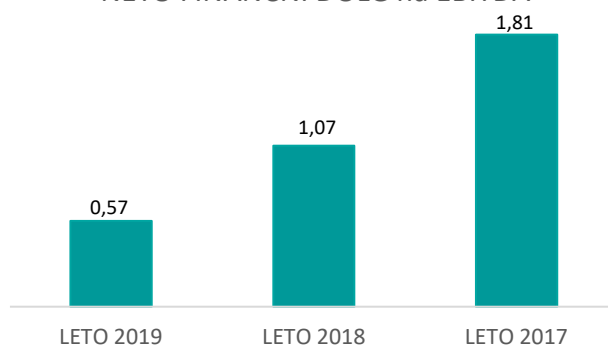
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA - EBIT V €

EBITDA v €

NETO FINANČNI DOLG na EBITDA

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2019

2019	Opis dogodka
Januar	Mandat direktorja nastopi mag. Radovan Jereb – 1.1.2019.
	Izvedena revizija agregatov 2 in 3 v HE Doblar I in agregata 3 v HE Solkan.
	Pridobljena odločba o deklaraciji proizvodne naprave za mHE Kneža.
Februar	Izvedena revizija agregata 1 v HE Doblar I in agregata 1 v HE Plave I.
Marec	Izveden strokovno tehnični pregled za RTP Plave.
April	Uspešen predčasni zaključek remonta agregata in primarne opreme v ČHE Avče.
Maj	Prejem treh bronastih priznanj GZS SP treh inovacijskih ekip SENG.
Junij	Zaključek letnih razvojnih pogovorov.
	Prva obletnica uspešnega obratovanja novega CV.
	Sprejem Letnega poročila 2018 s strani ustanovitelja.
Julij	Pridobljeno uporabno dovoljenje po izvedeni rekonstrukciji HE Plave I.
	Izvedena reorganizacija z veljavnostjo od 1.8.2019.
Avgust	Pričetek obsežnejših vzdrževalnih del na generatorju 1 v HE Solkan.
	Pričetek revizij HE Doblar II in HE Plave II.
September	Pričetek uporabe SAP PM modula za podporo vzdrževanju.
	Uradna otvoritev novo zgrajene mHE Kneža.
	Podpis krovne pogodbe o sodelovanju pri pripravi projekta vzpostavitve muzejske in turistične dejavnosti s področja energetike in železnic.
Oktober	Tehnični pregled za RTP Plave.
November	Razvojne delavnice SENG.
	Rekordna proizvodnja HE na Soči.
December	Pridobljeno gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo mHE Hubelj.
	Pridobitev gradbenega dovoljenja za postavitve FVE Hubelj.

2.2 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 2019

2020	Opis dogodka
Februar	Pojav korona virusa COVID 19 in začetek ukrepanja s ciljem zaščite zaposlenih in zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije.
Marec	V skladu s 169. členom Zakona o delovnih razmerjih in s ciljem preprečitve okužbe s COVID 19 med sodelavci je 12. marca izdana odredba o delu na domu velikemu številu zaposlenim v družbi SENG z veljavnostjo do 31.3.2020 oz. do preklica, ki je bila 31.3.2020 podaljšana do 31.5.2020 oz. do preklica. Na delovno mesto v družbo prihaja le minimalno število zaposlenih, ki so nujno potrebni za zagotavljanje proizvodnje električne energije.

2.3 PREDSTAVITEV DRUŽBE

2.3.1 Osebna izkaznica družbe

	Splošni podatki
Polno ime družbe	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
Skrajšano ime	SENG d.o.o.
Oblika organiziranosti	enoosebna družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Erjavčeva ulica 20, Nova Gorica
Telefon	05 339 63 10
Faks	05 339 63 15
Št. registrskega vložka iz sodnega registra	065/10012900
Osnovni kapital	137.894.036 EUR
Velikost	srednja družba
Leto ustanovitve	1947
Transakcijski račun	04750-0000545385 odprt pri Nova KBM d.d. 29000-0001843924 odprt pri UniCredit banki d.d.
Davčna številka	74100475
Identifikacijska številka za DDV	SI74100475
Matična številka	5044421000
Spletni naslov	http://www.seng.si
E - pošta	seng@seng.si
Šifra dejavnosti	35.111
Direktor družbe	Mag. Radovan Jereb
Struktura lastništva	Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (100 % delež)

2.3.2 Lastniška struktura

Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (HSE d.o.o.), Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana je 100-odstotni družbenik družbe SENG d.o.o.. Na dan 31. 12. 2019 znaša poslovni delež v osnovnem kapitalu 137.894.036,01 evrov.

2.3.3 Dejavnosti poslovanja družbe

Družba SENG d.o.o. opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah (35.111 SKD), ki je tržna dejavnost. Družba pridobi celotni prihodek z opravljanjem dejavnosti proizvodnje električne energije, razen približno enega odstotka, ki ga pridobi s posli, ki zaradi svojega minimalnega obsega in drugih značilnosti ne pomenijo opravljanja dejavnosti (na primer oddajanje poslovnih prostorov in zemljišč v najem zaradi njihove boljše izkoriščenosti, oddajanje počitniških kapacitet, prodaja odstranjenih naplavin).

2.3.4 Organi družbe in zastopanje

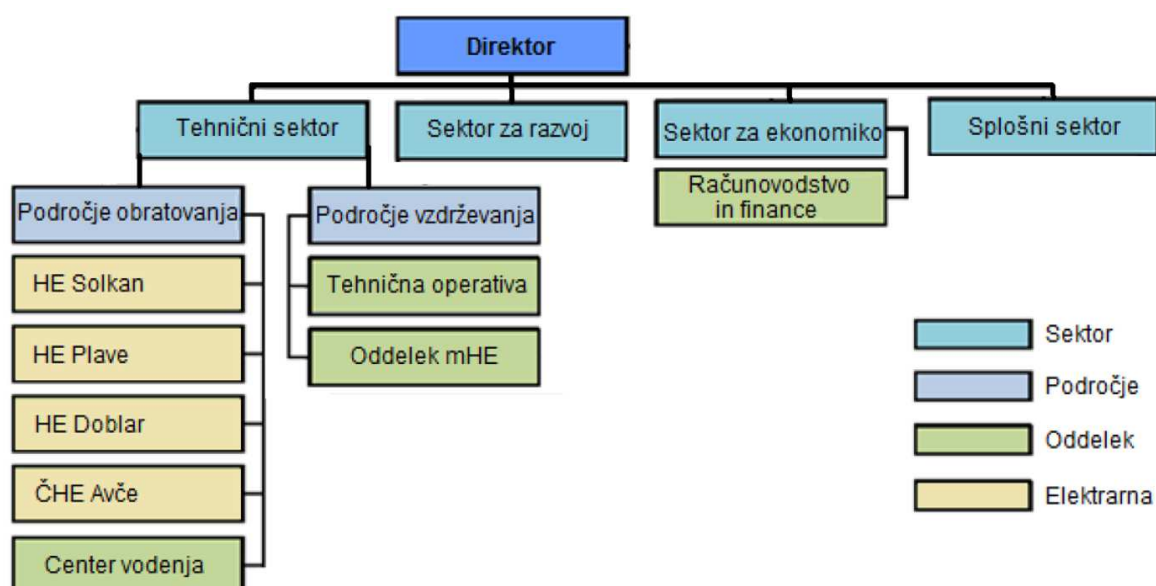
Družba SENG d.o.o. je enoosebna družba z omejeno odgovornostjo, katere ustanovitelj in edini družbenik je državni HSE d.o.o. in je tako tudi sama v posredni državni lasti Republike Slovenije.

Organ vodenja družbe je direktor družbe. S 1. januarjem 2019 je vodenje družbe prevzel direktor mag. Radovan Jereb za štiriletno mandatno obdobje do 31. decembra 2022.

Ustanovitelj ima vlogo in pristojnosti skupščine družbe, pri čemer odločitve pravno učinkujejo z vpisom v knjigo sklepov družbe.

2.3.5 Organizacijska struktura družbe z organizacijsko shemo

Nova Organizacijska struktura veljavna s 1.8.2019:

2.3.6 Sindikat in delavsko soupravljanje

Sindikat

V družbi SENG delujeta dva sindikata, in sicer Sindikat SDE in Neodvisnost – KNSS. Z njima ima družba sklenjeno Podjetniško kolektivno pogodbo, veljavno od 1. januarja 2001. V letu 2016 se je začel proces celovite prenove podjetniške kolektivne pogodbe, ki pa je v letu 2017 zastal zaradi pogajanj za določitev vsebin novih podjetniških kolektivnih pogodb družb v Skupini HSE. Od konca leta 2017 v okviru Skupine HSE potekajo pogajanja socialnih partnerjev za poenotenje vsebin podjetniških kolektivnih pogodb družb Skupine HSE. V letu 2018 je bil podpisan Čistopis 1 k PKP SENG, v letu 2019 pa je bil podpisan Čistopis št. 2 k PKP SENG. Pogajanja se nadaljujejo.

Svet delavcev

V družbi SENG od leta 1999 deluje svet delavcev (SD), preko katerega zaposleni sodelujejo pri upravljanju družbe. Delovanje sveta delavcev se odraža pri uresničevanju ciljev in interesov dela ter kapitala v skupnih prizadevanjih za čim boljše poslovne rezultate. Prav tako si svet delavcev prizadeva za zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu. Družba SENG je s svetom delavcev leta 2000 sklenila *Participacijski dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju družbe* in leta 2015, po ukinitvi Nadzornega sveta družbe SENG, *Sporazum o rešitvi spora in ureditvi načina sodelovanja delavcev pri upravljanju*.

Poročilo sveta delavcev o stanju na področju sodelovanja delavcev pri upravljanju

V družbi SENG je sodelovanje zaposlenih pri upravljanju družbe razvito v smeri partnerskega odnosa, v želji, da sodelovanje preseže okvire zakonskega minimuma participacije in je zgled dobre prakse.

V letu 2019 je vodenje družbe prevzel direktor mag. Radovan Jereb, ki je sprejel in nadaljuje dosedanje sodelovanje s svetom delavcev (v nadaljevanju SD). Tako ostaja v družbi soupravljanje pomemben del korporativnega upravljanja, kar se odraža v visoki ravni socialnega dialoga. Konec leta 2019 je prišlo tudi do generacijske zamenjave pri vodenju sveta delavcev, kar pomeni, da bo svet delavcev še z večjo energijo nadaljeval delo v smeri zastavljenih ciljev.

Predsednik sveta delavcev sodeluje na kolegiju direktorja SENG enkrat mesečno in po potrebi, ko je po oceni direktorja prisotnost predstavnika zaposlenih koristna.

Način delovanja sveta delavcev v družbi SENG omogoča sodelovanje in uporabo soupravljanja kot mehanizma za doseganje skupno zastavljenih ciljev. Skupna posvetovanja so dobro pripravljena in izvedena na podlagi strokovne razprave. Sklepi skupnih posvetovanj so direktorju v pomoč pri sprejemanju pomembnih odločitev ali pri iskanju odgovorov na zapletena vprašanja.

Začetek leta 2019 je bil zaznamovan s skupnimi posvetovanji na pravilnike, ki jih je sprejelo Poslovodstvo družbe HSE d.o.o. in jih je bilo potrebno implementirati v pravni red družbe SENG d.o.o.. SD je pripravil strokovno obravnavo zahtevne teme, ki močno vpliva na upravljanje družbe in odnose med zaposlenimi. Prizadevanja SD so bila usmerjena tudi v smeri izboljšanja odnosov na področju korporativnega upravljanja v skupini HSE. Želja SD je, da se upravljanje družbe SENG spreminja transparentno, v skladu z zakoni in na podlagi dobrih praks, ki jih poznamo.

Tekom leta 2019 se je SD aktivno vključeval, sodeloval in dajal pripombe na spremembe sprejetih aktov o organiziranosti družbe SENG na projekt reorganizacije vzdrževanja in na ureditev nagrajevanja zaposlenih po uspešno izvedenem projektu.

V letu 2019 je SD veliko energije vložil v podajanje predlogov in pobud pri nastajanju novih pravilnikov, ki so zelo pomembni za vsakodnevno delo zaposlenih. Sodelovanje na tem področju ocenjujemo kot zelo uspešno in primer dobre prakse.

V družbi SENG so prizadevanja, da bi soupravljanje ostalo sestavni del korporativnega upravljanja. Cilj je, da se sodelovanje zaposlenih pri upravljanju koristno uporabi pri spreminjanju organizacijske kulture, prenovi procesov, projektnem vodenju, uvajanju novih tehnologij in orodij, uvajanju modela kompetenc, načrtovanju razvoja in pri strateškem planiranju.

Prizadevanja SD so zato usmerjena v še večjo integracijo zaposlenih pri upravljanju družbe.

Svet delavcev aktivno sodeluje na področjih varnosti in zdravja zaposlenih, komuniciranja, organizacijske kulture in razvoja družbe SENG.

Družba SENG posluje v razmerah nenehnih sprememb odnosov, ljudi in vrednot, zato SD svoje aktivnosti usmerja v projekte, kjer zaposlenim ponuja veščine, ki so nujno potrebne za spreminjanje načina razmišljanja in navad. Namen projekta »Identiteta SENG - poslanstvo, vizija in vrednote SENG« je bil izobraziti, informirati in povezati skupaj vse zaposlene o identiteti, viziji in vrednotah. Projekt je bil zasnovan kot priprava in temelj za dolgoročni projekt s končnim izdelkom »Kodeks poslovnega vodenja«, ki je zaveza iz podpisanega sporazuma po ukinitvi nadzornega sveta družbe. V letu 2018 je bilo dogovorjeno s takratnim direktorjem družbe nadaljevanje projekta »Dialog med kadri«, ki vključuje vse zaposlene in je usmerjen v zaposlitvene odnose in kadrovske komunikacije. Žal projekta nismo izvedli zaradi razmer na področju upravljanja družbe SENG v letu 2018. V letu 2019 je SD seznanil novega direktorja z omenjenim projektom, nakar je projekt še vedno ostal v mirovanju. V letu 2020 pa se pričakuje odločitev direktorja po nadaljevanju projekta oziroma odgovoru glede možnosti realizacije obveze iz sprejetega sporazuma.

Poslovno okolje se spreminja, prav tako model upravljanja v Skupini HSE, ki zahteva stalno prilagajanje poslovnih procesov in navad zaposlenih spremembam v poslovnem okolju. Od direktorja družbe SENG in SD se pričakuje, da stalno iščeta ustrezne rešitve, saj je to nujno potrebno za doseganje dobrih poslovnih rezultatov. Skupni cilj je kakovost, ki jo lahko ustvarijo le zadovoljni zaposleni, zato si bo SD SENG še naprej prizadeval za nove in boljše rešitve, saj je ena od prioritet družba ustvarjalnih in inovativnih zaposlenih, pripravljenih na izzive prihodnosti.

Zavedamo se, da so zavzeti zaposleni največja konkurenčna prednost, ki jo družba SENG lahko ima. Leto 2019 je bilo leto sprememb pri vodenju družbe SENG in vodenju sveta delavcev. Sodelovanje zaposlenih pri upravljanju družbe je na zavidljivem nivoju in pričakujemo nadaljnji razvoj soupravljanja v smeri nadaljevanja uvajanja dobrih praks v družbi SENG.

2.3.7 Kapitalske povezave z drugimi družbami

Povezava z družbo Holding Slovenske Elektrarne d.o.o.

Družba HSE d.o.o. je 100-odstotni lastnik družbe SENG d.o.o. Poleg lastniške potekajo poslovne povezave z družbo HSE preko kupoprodajnih pogodb o prodaji oziroma nakupu električne energije in zakupu moči.

V skladu s 545. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD) je bilo posebej izdelano *Poročilo posloводства o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2019* in predloženo revizorju po 546. členu ZGD. Iz poročila izhaja, da je družba v letu 2019 dobila ustrezno vračilo pri vsakem pravnem poslu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo.

Povezava z družbo HSE Invest d.o.o.

SENG d.o.o. ima 25-odstotni poslovni delež v družbi HSE Invest d.o.o.. Vrednost tega deleža je 80.000 evrov. Poleg lastniške potekajo poslovne povezave z družbo HSE Invest preko pogodb o izvajanju posameznih storitev pri izgradnji in vzdrževanju hidroenergetskih objektov na porečju reke Soče s pritoki. Konsolidacija te družbe se izvaja na nivoju obvladujoče družbe HSE d.o.o..

Povezava z družbo Elprom d.o.o.

Družba SENG d.o.o. ima 100-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe ELPROM d.o.o. s sedežem na Erjavčevi ulici 20, v Novi Gorici. Osnovni kapital družbe ELPROM d.o.o. znaša 8.763 evrov. Od leta 2015, ko je družba prenehala s trgovanjem z električno energijo, družba miruje.

Povezava z družbo Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o. (HESS d.o.o.)

12. februarja 2008 je bila s podpisom družbene pogodbe ustanovljena nova družba Hidroelektrarne na spodnji Savi (HESS) d.o.o., v kateri je družba SENG d.o.o. udeležena s poslovnim deležem v višini 2,8 odstotka. Družba HESS d.o.o. je transformacija Skupnega podviga gradnje hidroelektrarn na spodnji Savi v gospodarsko družbo, katere naloga je še naprej graditi preostale hidroenergetske objekte na spodnji Savi. Ostali družbeniki nove družbe so Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana, Dravske elektrarne Maribor d.o.o., Termoelektrarna Brestanica d.o.o. in GEN Energija d.o.o..

Povezava z družbo RGP d.o.o.

Družba SENG ima 4-odstotni poslovni delež v družbi RGP d.o.o., ki ga je pridobila v letu 2018. Vrednost finančnega vložka SENG-a znaša 84.204 evrov. Ostali družbeniki so: Premogovnik Velenje, Dravske elektrarne Maribor in Termoelektrarna Šoštanj. Poleg lastniške potekajo poslovne povezave z družbo RGP preko pogodb o izvajanju gradbenih storitev.

2.3.8 Zgodovinski pregled razvoja družbe

Družba je bila ustanovljena leta 1947 in v letu 2019 beleži 72. obletnico obstoja. Ob ustanovitvi je družba od tedanje italijanske družbe SADE prevzela deset elektrarn s skupno instalirano močjo 52 MW. Od leta 1965 do 1990 je družba opravljala dve dejavnosti, poleg dejavnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivega vodnega vira še dejavnost prenosa električne energije. Danes družba SENG d.o.o upravlja 29 hidroelektrarn s skupno instalirano močjo 338 MW, kar pomeni, da je družba izrazito razvojno naravnana.

Leto	Zgodovinski mejniki
1974	Leta 1974 je bila zgrajena HE Ajba z vgrajenim prvim cevnim agregatom, ki je bil plod skupnega nastopa Litostroja in Končarja.
1979	HE Možnica je postala leta 1979 prva daljinsko vodena HE na območju bivše SFRJ.
1984	Leta 1984 je bila zgrajena HE Solkan, ki je po inštalirani moči druga največja elektrarna družbe, ki letno povprečno proizvede 110 GWh električne energije. Hkrati je to bila prva sistemska HE v Sloveniji z več agregati, ki deluje po principu eno agregatnosti in prva HE na območju bivše SFRJ vodena preko optičnega kabla.
1980 - 1991	Ustanovljen center vodenja SENG. Deloval je do izločitve prenosne dejavnosti na ELES 1991.
1989	Izgradnja HE Zadlaščica v letu 1989 je bila zanimiva tudi z vidika dvojne namembnosti, saj služi proizvodnji električne energije in dobavi pitne vode širšemu območju Tolmina.
1965-1990	Od leta 1965-1990 se je gradilo in obnavljalo prenosno omrežje na območju Primorske.
1991-1993	Oblikovanje skupnih delavnic SENG.
1991	Leta 1991 je bila izločena dejavnost prenosa električne energije in prenesena v novoustanovljeno podjetje Elektro Slovenije Ljubljana.
1995	HE Solkan je postala prva sistemska HE v Sloveniji brez posadke izven rednega delovnega časa.
1997	Veriga HE na Soči je tega leta postala prva verige HE v Sloveniji brez posadke izven rednega delovnega časa.
2002	V letu 2002 začetek obratovanja obeh novo zgrajenih hidroelektrarn HE Plave II in HE Doblar II.
1999-2002	Od leta 1999 do leta 2002 je potekala digitalizacija telekomunikacij med vsemi objekti na SENG.
2003	Ponovno oblikovan center vodenja SENG.
2003	Uveden je princip eno agregatnosti za celotno verigo HE na Soči.
2003-2009	Uvedena enotna skupina vzdrževanja in obratovanja sistemskih HE.
2004	December 2004 začetek gradnje ČHE Avče.
2005	Uvedena sekundarna regulacija za sistemske HE na SENG.
2005	December 2005 podpis koncesijskih pogodb za MHE za območje SENG.
2009	Zaključek gradnje prve črpalne elektrarne v Sloveniji ČHE Avče, uspešno opravljen tehnični pregled za celoten objekt in pridobljena odločba upravnega organa za poizkusno obratovanje.
2010	Pričetek poskusnega in komercialnega obratovanja ČHE Avče in začetek II. faze rekonstrukcije HE Doblar I.
2011	100. obletnica obratovanja HE Možnica.
2012	Pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstruiran agregat A3 v HE Doblar I.
2013	Pridobljeno podaljšanje poskusnega obratovanja za objekt ČHE Avče.
2014	Pridobitev gradbenega dovoljenja za MHE Kneža.
2014	Zaključek rekonstrukcije II. faze HE Doblar I in 75. obletnica delovanja HE Doblar I.
2015	Pridobljeno je uporabno dovoljenje ČHE Avče.
2015	Pridobljeno je gradbeno dovoljenje za gradnjo 110 kV RTP Plave.
2015	Izveden prenos 110 kV prenosnega omrežja ČHE Avče na Eles.
2016	Začetek gradnje MHE Kneža, Sprememba notranje organiziranosti družbe.
2017	Rekonstrukcije HE Plave I, RTP Plave in HMO Podselo ter obnova Centra vodenja.
2018	Zaključene investicije Rekonstrukcija HMO Podselo, izgradnja mHE Kneža in posodobitev CV.
2019	Izvedba prvega rednega remonta agregata in primarne opreme v ČHE Avče, zaključena rekonstrukcija RTP Plave in pridobljeno uporabno dovoljenje po izvedeni rekonstrukciji HE Plave I.

2.4 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Družba Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o., Erjavčeva 20, Nova Gorica v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) podaja izjavo o upravljanju družbe za obdobje od 1.1.2019 do 31.12.2019.

Direktor družbe SENG izjavlja, da je bilo upravljanje družbe v letu 2019 skladno z veljavnimi pravnimi normami, akti družbe in dobro poslovno prakso. Direktor družbe SENG d.o.o. v skladu s 60. a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo za leto 2019 z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del Letnega poročila družbe SENG za leto 2019, ki je dostopno na spletni strani družbe www.seng.si.

S sprejemom novega Akta o ustanovitvi družbe dne 29.4.2014 in sodno registracijo teh sprememb poteka upravljanje preko ustanovitelja in direktorja. Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo SENG in veljavno zakonodajo, kot velja za družbe z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom. Direktor vodi posle družbe in jo zastopa. Posle družbe vodi v skladu z vsakokrat veljavnimi zakoni in drugimi predpisi, Aktom o ustanovitvi družbe, danimi navodili in drugimi sklepi ustanovitelja.

Družba SENG je sklenila prostovoljno uporabljati Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju Kodeks), ki ga je sprejel Slovenski državni holding d.d. (v nadaljevanju SDH) v decembru 2014 in dopolnil v marcu 2016, maju 2017 ter novembru 2019. Kodeks ter Priporočila in pričakovanja SDH (marec 2018) so javno dostopna na spletni strani SDH.

Družba SENG izjavlja, da je pri poslovanju v največji možni meri smiselno upoštevala Kodeks in Priporočila, ob hkratnem upoštevanju dejavnosti in posebnosti družbe. Družba SENG je odvisna družba v skupini HSE, v kateri ima družba HSE d.o.o. položaj obvladujoče družbe, preko katere poteka poročanje SDH-ju. Družba tudi nima Nadzornega sveta.

Prikaz sestave posloводства v poslovnem letu 2019 na podlagi točke 8.2. Kodeksa.

Ime in priimek	Radovan Jereb
Funkcija	direktor
Prvo imenovanje na funkcijo	1.1.2019
Zaključek funkcije	31.12.2022
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1962
Izobrazba	univ. dipl. ekonomist /mag. poslovne politike in organiziranja
Strokovni profil	univ. dipl. ekonomist /mag. poslovne politike in organiziranja
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	-

V letu 2019 družba ni ali je delno realizirala naslednja priporočila:

- Priporočilo 4: Optimizacija stroškov je upoštevano z izjemo točke 4.5. Družba ni javno objavila dogovorov s predstavniki delavcev po točki 4.5, saj je poročala obvladujoči družbi v skupini HSE. Dogovori s predstavniki delavcev so objavljeni na način, določen v podjetniški kolektivni pogodbi.

- Priporočilo št. 5: Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb, vezano na samoocenitev po preizkušenem evropskem modelu odličnosti EFQM ni bilo realizirano. Izvedbo bomo v prihodnje proučili skupaj z obvladujočo družbo v skupini HSE.

Družba je z namenom uveljavljanja korporativne integritete sprejela Etični kodeks – načela vedenja in ravnanja v skupini HSE, ki je objavljen na spletni strani družbe. Nad spoštovanjem kodeksa bdi *Etično razsodišče*, ki ga sestavlja po en predstavnik iz vsake družbe v skupini. Na področju skladnosti poslovanja in integritete se upošteva Pravilnik za izvajanje nalog preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja prevar v skupini HSE. Transparentno in gospodarno naročanje se izvaja na podlagi Zakona o javnem naročanju in internih pravilih.

Notranje kontrole so postopki, ki so vzpostavljeni v družbi in se izvajajo v vseh procesih. Z delovanjem sistema notranjih kontrol se zagotavlja točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečevanje in odkrivanje napak v sistemu ter zagotavljanje spoštovanja veljavnih predpisov in internih aktov. Izvajajo se kontrolni postopki odobritve, potrditve, usklajevanja, preverjanja točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov, omejevanje in nadzor nad dostopi do informacijskega omrežja, podatkov in aplikacij, razmejevanje dolžnosti in odgovornosti ter vodstveno nadziranje. Družba po poslovnih procesih ugotavlja, spremlja in ocenjuje tveganja skladno s sprejetim aktom v skupini HSE Politika upravljanja tveganj skupine HSE. Notranja revizija je organizirana na nivoju obvladujoče družbe in izvaja svoje naloge v skladu s sprejetim Pravilnikom o delovanju notranje revizije v skupini HSE.

Direktor družbe SENG d.o.o. v skladu z 545. členom ZGD-1 izjavlja, da družba SENG v razmerju z obvladujočo družbo HSE d.o.o. in z njo povezanimi družbami iz pogodbenih in poslovnih odnosov ni bila prikrajšana in oškodovana. Celotna izjava v skladu z 545. členom ZGD-1 se nahaja na sedežu družbe.

mag. Radovan Jeréb, direktor

2.5 IZJAVA DIREKTORJA SKLADNO S 60a. čl. ZGD-1

Direktor družbe Soške elektrarne Nova Gorica je seznanjen z vsebino sestavnih delov Letnega poročila družbe SENG za leto 2019 in s tem tudi s celotnim Letnim poročilom družbe SENG za leto 2019. Z njim se strinja in to potrjuje s svojim podpisom.

mag. Radovan Jeréb, direktor

2.6 POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE

2.6.1 Poslanstvo, vizija, vrednote in strateški cilji

Poslanstvo

Zanesljiva, gospodarna in okolju prijazna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov.

Vizija

Uspešno nadaljevanje tradicije družbe Soške elektrarne Nova Gorica in razvojna naravnost pri izrabi hidroenergetskega potenciala povodja Soče in drugih obnovljivih virov energije v sozvočju z naravnim in družbenim okoljem.

Vrednote

Zaposleni delujejo po vrednotah, s katerimi izpolnjujejo poslanstvo družbe SENG in uresničujejo vizijo podjetja:

- odgovornost,
- strokovnost,
- zanesljivost,
- varnost,
- tradicija,
- poslovna odličnost.

Strateški cilji

Strateški cilji družbe SENG so:

- skrb za učinkovito poslovanje in stalno rast konkurenčnosti,
- rast družbe z novimi razvojnimi programi in uvajanje novih tehnologij,
- skrb za sposobne, zadovoljne in motivirane kadre ter korektno sodelovanje s socialnimi partnerji,
- izboljšanje korporativnega upravljanja in sodelovanje z družbami v Skupini HSE.

2.7 POLITIKA SISTEMA VODENJA

2.7.1 Doseganje ciljev na področju kakovosti in ravnanja z okoljem

Na področju vodenja kakovosti so potekale v nadaljevanju navedene aktivnosti.

Redno se izvajajo ukrepi in izboljšave sistema vodenja ter spremljava aktivnosti na izvedbi ukrepov iz naslova presoje.

V letu 2019 se je posebno pozornost namenilo obvladovanju tveganj. V ta namen se je na nivoju skupine oblikovala poenotena predloga za spremljavo tveganj po procesih.

V marcu 2019 je bil izveden vodstveni pregled s pregledom doseženih in realiziranih ciljev ter poudarkom na tveganjih in izzivih po procesih.

V septembru 2019 je bil izveden dvodnevni tečaj za notranje presojevalce sistema vodenja kakovosti (ISO 9001:2015), ravnanja z okoljem (ISO 14001:2015) in varnosti iz zdravja pri delu (ISO 45001:2018).

V skladu s terminskim planom je od konca septembra do začetka novembra potekala notranja presoja 2019.

Novembra 2019 je bila iz strani SIQ-ja izvedena zunanja presoja.

Konec novembra 2019 pa se je pripravilo Odzivno poročilo na podana priporočila izvedene zunanje presoje.

Potekalo je sodelovanje pri pripravi tehničnih specifikacij za skupno JN za izvedbo zunanje presoje sistema vodenja v družbah HSE za obdobje 2020-2025.

Izboljšave na projektnem vodenju se stalno izvajajo v skladu z »Metodologijo vodenja projektov« in v skladu z navodili glede vodenja dokumentacije v dokumentnem sistemu. V letu 2019 smo izpeljali več krajših delavnic za boljše obvladovanje dokumentov v okviru vodenja projektov.

2.7.2 Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Za učinkovito izvajanje sistema varnosti pri delu je ključnega pomena visoka usposobljenost in osveščenost zaposlenih. Aktivnosti na področju varnosti in zdravja pri delu so v letu 2019 sledile letnemu programu, ki je bil v začetku leta zastavljen in sprejet v sodelovanju z direktorjem in predstavniki delavcev.

Načrtovana usposabljanja so bila izvedena po načrtih. Poleg rednih usposabljanj s področja varnosti in zdravja pri delu in požarne varnosti se je v oktobru, na osnovi Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih, izvedel prvi preizkus znanja plavanja za vse delavce na tipičnih delovnih mestih elektro vzdrževalec, strojni vzdrževalec, vzdrževalec in upravljalac mHE. Preizkus bo tako v prihodnje postal stalnica in pogoj pri zaposlovanju novih delavcev na omenjenih tipičnih delovnih mestih.

Na področju zdravstvenega varstva in promocije zdravja so bili realizirani vsi zastavljeni programi. Pod zanimive aktivnosti s področja promocije zdravja prav gotovo spada izvedba delavnic oziroma vodenih vadb na temo »Gibam se« ter vadb, ki so namenjene predvsem delavcem na t.i. pisarniških delovnih mestih. Ker se vodstvo družbe dobro zaveda pomen izvajanja aktivnosti s področja promocije zdravja, so za leto 2020 že zastavljeni novi programi, ki bodo zaposlenim nudili pozitiven vpliv na njihovo zdravje in dobro počutje na delovnem mestu.

Prav tako je bilo v letu 2019 s stališča varnega dela pregledanih več kosov orodja, dvigal in druge delovne opreme. Največ poudarka je bilo danega pri pregledu opreme za varno delo v bližini naprav pod napetostjo, kjer je bilo pregledanih in servisiranih preko 100 kosov opreme. Pri pregledu opreme je bilo ugotovljeno, da je sorazmerno veliko kosov opreme potrebno zamenjati z novimi. Nabava večine kosov osebne varovalne opreme je v letu 2019 potekala preko skupnega javnega naročila na nivoju skupine HSE.

V letu 2019 so se na osnovi nove Uredbe o nacionalnem radonskem programu izvedle prve meritve plina radona na delovnih mestih. Rezultati meritev so pokazali, da so izmerjene vrednosti na vseh dvanajstih merilnih mestih nižje od predpisane referenčne ravni za celoletno povprečno koncentracijo radona za delovno okolje. Pristopilo se je tudi k izvedbi periodičnih meritev hrupa v naravnem in življenjskem okolju.

15. novembra 2019 je bila sprejeta nova verzija Izjave o varnosti z oceno tveganja, ki še natančneje ocenjuje tveganja na delovnih mestih, definira pravice in obveznosti delavcev v zvezi z delom ter podaja nove ukrepe v zvezi z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu. Poleg nove sistematizacije delovnih mest zajema tudi standardizirana navodila za varno delo in povzetek ocenjenih tveganj, ki so v pomoč predvsem kadrovske službi pri seznanjanju in zaposlovanju novih delavcev.

Na področju požarne varnosti večjih negativnih dogodkov, kot tudi požarov v letu 2019 ni bilo. Sprejeta je bila nova verzija požarnega reda za objekte ČHE Avče, izvedeni so bili novi ukrepi na področju nastanitvenih kapacitet oziroma apartmajskih hiš na Bovškem. Požarni inšpektor je v okviru nadzorov izdal 6 zapisnikov. Vsa manjša neskladja so bila v predpisanih rokih odpravljena.

<i>Povzetek doseženih ciljev v letu 2019</i>	
✓	<i>Znižati število nezgod pri delu na nič (0) nezgod pri delu.</i>
✓	<i>Znižati število nezgod na 100 zaposlenih na količnik nič (0).</i>
✓	<i>Znižati strošek družbe zaradi poškodb v zvezi z delom na 00,00 EUR.</i>
✓	<i>Znižati število odsotnih dni od dela zaradi poškodb pri delu na nič (0) dni.</i>
✓	<i>Obdržati število odsotnih dni od dela zaradi poškodb na poti na/iz dela na nič (0) dni.</i>
✓	<i>Izdelati novo verzijo Izjave o varnosti z oceno tveganja</i>
✓	<i>Izvesti vsaj 1 seminar, delavnico ali drugi nov projekt na temo promocije zdravja.</i>
✓	<i>Zadržati število požarov in eksplozij na številu nič (0).</i>

V letu 2019 ni bilo nobene poškodbe na delu oziroma poškodbe, ki bi nastala v zvezi z delom. Slika odsotnih dni zaradi bolezni in poškodb izven dela je v primerjavi s preteklimi leti nekoliko boljša, vendar je še vedno na nezadovoljivem nivoju. Število odsotnih dni zaradi nege in spremstva se je v primerjavi z letom 2018 rahlo povečalo. Z namenom znižanja absentizma se v prihodnjih letih načrtujejo novi ukrepi za izboljšanje stanja.

Poleg omenjenega, so se v letu 2019 izvajale tudi druge aktivnosti na področju dela Službe za varnost in zdravje pri delu, ki so natančneje podane v letnem Poročilu o varnosti in zdravju pri delu ter požarni varnosti za leto 2019.

2.8 PROIZVODNJA

SENG proizvaja električno energijo v hidroelektrarnah nad 10 MW, v hidroelektrarnah do 10 MW in v črpalni hidroelektrarni Avče. Poleg tega so hidroelektrarne na Soči in ČHE Avče vključene v izvajanje sistemskih storitev. V letu 2019 so hidroelektrarne skupaj s ČHE obratovale zanesljivo in so imele visok nivo obratovalne pripravljenosti ter zanesljivosti obratovanja.

Podatki o proizvodnih napravah na porečju reke Soče

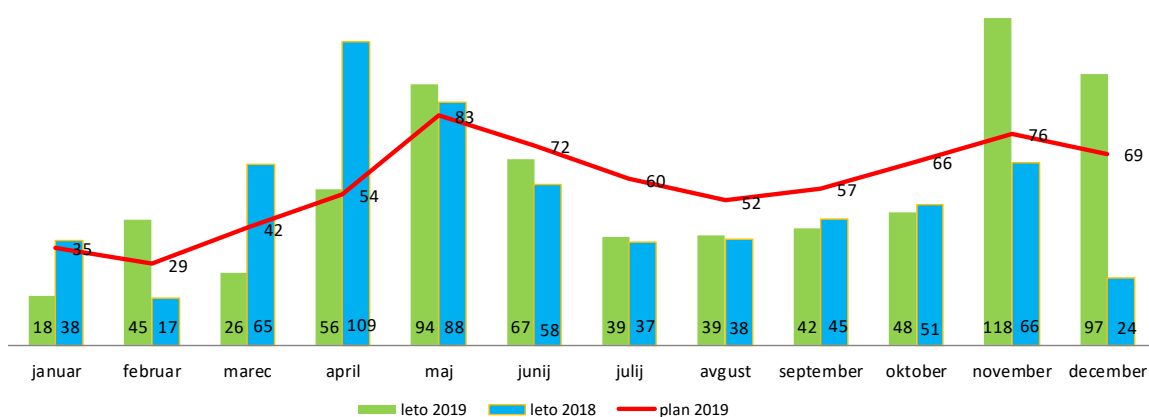
Elektrarna	Začetek obratovanja	Število agregatov	Moč na pragu (MW)
HE nad 10 MW			
HE Doblar	1939	3	30,000
HE Doblar 2	2002	1	40,000
HE Plave	1940	2	15,000
HE Plave 2	2001	1	20,000
HE Solkan	1984	3	33,000
HE do 10 MW			
HE Ajba 1	2008	1	0,200
HE Zadlaščica	1989	2	8,000
HE Hubelj	1931	2	2,430
HE Plužna	1931	1	1,720
HE Log	1931	1	1,600
HE Trebuša	1985	2	0,760
HE Cerknjo	1984	1	0,436
HE Možnica	1911	2	0,530
HE Podmelec	1931	1	0,425
HE Marof	1932	2	0,440
HE Mesto	1909	1	0,200
HE Gradišče	1922	2	0,150
HE Knežke Ravne 1	1979	1	0,100
HE Pečnik	1983	1	0,095
HE Jelenk	1987	1	0,075
HE Mrzla Rupa	1989	1	0,648
HE Planina	1989	1	0,136
HE Bača	1991	1	0,500
HE Knežke Ravne 2	1993	1	0,810
HE Tolmin	1995	1	0,109
HE Klavžarica	2005	1	0,303
HE Podselo	2007	1	0,080
HE Kneža	2018	1	0,850
SKUPAJ HE nad in do 10 MW		39	158,597
ČHE Avče	2009	1 (reverzibilni)	180,000 gen. režim 185,000 črpal. režim
VSE SKUPAJ		40	338,597

V letu 2019 je skupna proizvodnja iz HE pod planom zaradi slabše hidrologije, proizvodnja ČHE Avče pa je bila nad planom predvsem zaradi predčasnega zaključka remonta. V mesecu novembru 2019 je bila dosežena rekordna proizvodnja EE iz HE nad in do 10 MW in sicer v višini 92,2 GWh.

Hidrološke razmere na reki Soči v letu 2019 so bile manj ugodne, pretežno pod dolgoletnim povprečjem, kar je glavni razlog za nedoseganje planirane proizvodnje iz HE. V primerjavi z letom 2018 so bile hidrološke razmere podobne. Proizvodnja HE na Soči v letu 2019 je kljub primerljivi hidrologiji višja od proizvodnje leta iz leta 2018 zaradi dvomesečnega neobratovanja HE Doblar v začetku leta 2018 (obnova jezovnih naprav jezu Podselo).

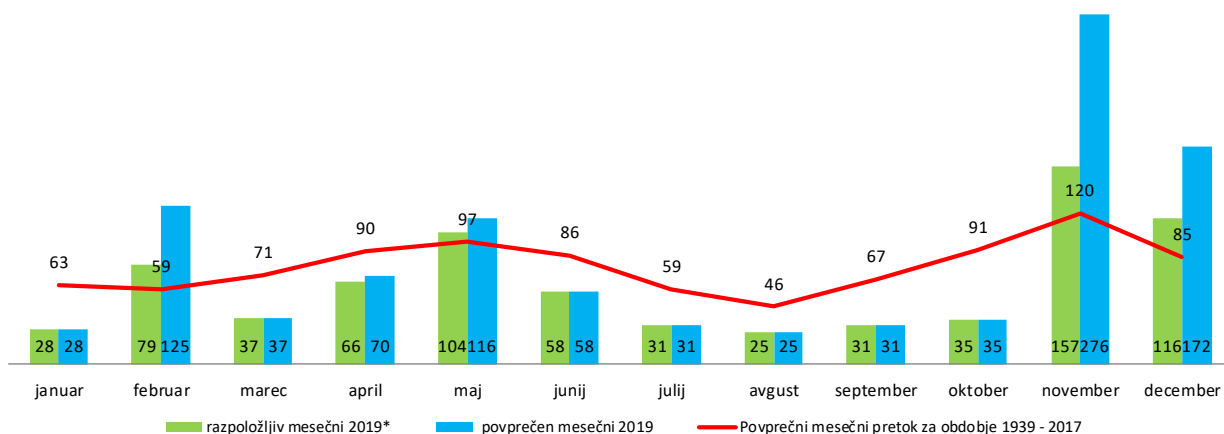
Proizvodnja / kWh	RE LETO 2019	PN LETO 2019	IND RE 2019 / PN 2019	RE LETO 2018	IND RE 2019 / RE 2018
HE nad 10 MW	415.204.077	436.000.000	95	378.008.100	110
HE do 10 MW	72.763.968	73.232.000	99	71.079.359	102
Skupaj HE	487.968.045	509.232.000	96	449.087.459	109
ČHE Avče	202.328.771	187.000.000	108	187.919.069	108
Skupaj	690.296.816	696.232.000	99	637.006.528	108

Celotna proizvodnja EE v letu 2019 primerjalno s planom in letom 2018 v GWh

V spodnjem grafu je prikazana primerjava razpoložljivih in povprečnih mesečnih pretokov za reko Sočo za obravnavano obdobje 2019 ter dolgoletno povprečje za obdobje 1939 do 2017.

Primerjava mesečnih pretokov v m³/s

V letu 2019 je bilo v ČHE Avče opravljenih 1.625 ur v črpalnem režimu in 1.481 ur v generatorskem režimu obratovanja. Skupno število zagonov elektrarne v tem času je bilo 668, od tega 373 v generatorskem in 295 v črpalnem režimu obratovanja. ČHE Avče so po zaključku remontnih del pričele z obratovanjem z dne 19.4.2019.

V letu 2019 smo beležili dve visoki vodi s petletno povratno dobo in sicer dne 2.2.2019, ko je pretok na pregrado Podselo dosegel vrednost 1200 m³/s in dne 21.12.2019, ko je pretok dosegel vrednost 1130 m³/s.

Dne 14.6.2019 je prišlo do preboja statorskega navitja agregata 1 v HE Solkan. Agregat ni bil razpoložljiv za obratovanje do 5.7.2019.

Dne 26.7.2019 ob 22:14 je prišlo do izpada dvosistemskega 110 kV daljnovoda Divača – Ajdovščina. Posledično je prišlo do ločitve SPZ od ostalega el. en. sistema, kar je imelo za posledico izpad napajanja na celotnem področju Severno Primorske. V tem času je obratoval samo en agregat v HE Solkan, ki je zaradi delovanja zaščit tudi izpadel. Skupen čas prekinitev napajanja je znašal 5 min.

2.9 VZDRŽEVANJE

V obravnavanem letu je bilo za vzdrževalne namene porabljeno 87.334 evrov materiala, kar presega realizacijo iz leta 2018 za 43 odstotkov in 1.158.658 evrov storitev, kar presega realizacijo iz leta 2018 za 172 odstotkov. Skupno je bilo porabljeno za vzdrževalne namene 1.245.992 evrov, kar presega realizacijo leta 2018 za 156 odstotkov. Najvišji strošek v letu 2019 je bil strošek popravila MIV in vzdrževalna dela na agregatu 1 v HE Solkan.

V letu 2019 so bila izvedena večja planirana redna vzdrževalna dela na agregatih in ostalih primarnih in sekundarnih sistemih in sicer popravilo glavnega predturbinskega ventila (MIV-a) na ČHE Avče, revizije treh agregatov v HE Doblar 1 in agregata v HE Doblar 2, revizija dveh agregatov v HE Plave 1 in agregata v HE Plave 2, revizije treh agregatov v HE Solkan, obsežni servis regulacijskega in mazalnega sistema Č/T ČHE Avče, servis drenažnih črpalk ČHE Avče, jesenska revizija agregata v ČHE Avče, revizije agregatov in pripadajočih postrojev v malih HE razen mHE Podmelec, mHE Kneža, mHE Tolmin in mHE Ajba, revizije 110 kV postrojev, revizije transformatorjev lastne rabe, redni servisi napajalnih naprav in DEA za zagotavljanje nujnih lastnih rab objektov, revizije hidromehanske opreme na jezu Podselo, revizija hidromehanske opreme na jezu Ajba, revizija jezovnih zapornic, portalnega žerjava in čistilnega stroja vtoka HE Solkan, revizije mostnih dvigal, redni pregledi sistemov tehničnega varovanja, vzdrževanje naprav seizmičnega opazovanja pregrad, čiščenja tras cevovodov in vzdrževanje okolice objektov ipd.

Poleg rednih so bila izvedena tudi izredna vzdrževalna dela kot npr. popravilo zasunov rezervnega hladilnega sistema v ČHE Avče, zamenjava ležajev v mHE Mrzla Rupa in mHE Mesto, zamenjava generatorskega odklopnika v mHE Log in 6 kV odklopnika v HE Solkan, pretesnitev servomotorjev predturbinskih zapornic HE Doblar 1, AKZ mostnega dvigala v zapornični komori HE Doblar 2, popravilo črpalke čistilnega stroja mHE Možnica, menjava ventilov na VT kompresorjih, izdelava in montaža nosilcev za induktivna stikala na zaparih turbin ter kontrolni pregled oljetlačne naprave predturbinskih zapornic na HE Plave 1, odprava okvare razsmerniškega modula v mHE Plužna, sanacija poškodovanega kabla med strojnico in bazenom HE Log, popravilo statorja generatorja 1 v HE Solkan, obnova AKZ čistilnega stroja na vtoku HE Doblar 2, razna gradbena vzdrževalna dela na proizvodnih objektih, popravilo zračnega ventila turbine v HE Plave 2, popravilo puščanja olja na hidravličnem razvodu turbine v ČHE Avče. V septembru je bil izveden prehod na nov informacijski sistem za podporo vzdrževanju SAP PM.

2.10 TRŽNI POLOŽAJ

2.10.1 Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2019

Proti koncu leta 2019 so se v mednarodnem okolju na gospodarskem področju ob nekoliko manj izrazitih negativnih tveganjih pričeli kazati znaki stabilizacije. Upočasnjevanje rasti tujega povpraševanja v evrskem območju tekom leta 2019 se je v Sloveniji kazalo predvsem v nižji rasti izvoza nekaterih pomembnejših izdelkov predelovalnih dejavnosti. V začetku zadnjega četrletja 2019 se je nadalje krepila zasebna potrošnja.

Kratkoročni kazalniki gospodarske aktivnosti in pričakovanj v evrskem območju so bili zadnjih nekaj mesecev stabilni. Kazalnik gospodarske klime ESI in sestavljeni kazalnik vodij nabave PMI za evrsko območje se že nekaj mesecev nista poslabšala. Spodbudno je predvsem, da se je zaustavilo večmesečno upadanje kazalnikov predelovalnih dejavnosti, zlasti v naši najpomembnejši trgovinski partnerici Nemčiji, kjer je bilo znižanje najizrazitejše. Na izboljšanje razmer v mednarodnem okolju sta decembra vplivala tudi delni dogovor glede trgovinskega sporazuma med ZDA in Kitajsko ter povečane možnosti za izvedbo Brexita z dogovorom.

V letu 2019 se je upočasnila rast trgovinske menjave v Sloveniji. Najbolj se je upočasnila rast izvoza strojev in transportnih naprav v Nemčijo, kar je znižalo tudi rast uvoza proizvodov za vmesno porabo. Upočasnjena rast trgovinske menjave je vplivala na aktivnost predelovalnih dejavnosti, ki je, predvsem zaradi nezadostnega povpraševanja, že od začetka leta stagnirala. Upočasnila se je tudi rast storitvene menjave, še posebej izvoza transportnih in gradbenih storitev, kar je prav tako posledica nižje rasti BDP in investicij v naših glavnih partnericah. Je pa obseg izvoza teh storitev razmeroma visok in skupaj s storitvami predelave blaga največ prispeva k presežku na tekočem računu.

Medletna rast cen se je ob koncu leta 2019, predvsem zaradi pospešene rasti cen hrane, približala dvema odstotkoma in je bila lani za 0,4 o. t. višja kot leto pred tem. Povečale so se cene blaga dnevne porabe (zlasti hrane) in poltrajnega blaga, cene trajnega blaga pa so se nadalje znižale. Rast cen storitev se je konec leta upočasnila, a je bila še vedno več kot dvakrat višja od rasti cen blaga. Rast cen industrijskih proizvodov slovenskih proizvajalcev je ostala skromna. Rast cen na domačem trgu se ohranja okrog dveh odstotkov, kar je še vedno v veliki meri posledica visoke rasti cen energentov (zaradi višjih cen oskrbe z električno energijo, plinom in paro, kjer je medletna rast znašala okoli 15 odstotkov). Medletna rast cen netrajnega blaga za široko porabo se giblje okrog 2-odstotne ravni. Stabilna je tudi rast cen proizvodov za investicije.

2.10.2 Tržno okolje elektrogospodarstva

Slovenija je v letu 2019 proizvedla 10.934 GWh električne energije, kar je za 285 GWh oziroma za 2,5 odstotka manj kot v letu 2018. Delež proizvodnje električne energije skupine HSE v celotni proizvodnji električne energije v Sloveniji znaša 7.156 GWh oziroma 65 odstotkov in je za 165 GWh oziroma za 2,3 odstotka nižje od leta 2018.

Slovenija je v letu 2019 porabila za 13.240 GWh električne energije, kar je za 334 GWh oziroma za 2,5 % nižje od leta 2018. Energetska bilanca je v letu 2019 dosegla negativno vrednost v višini 2.305 GWh, kar Slovenijo uvršča med neto uvoznico električne energije, zato se povečuje tveganje volatilnosti cene na borzi BSP zaradi uvozne odvisnosti.

2.10.3 Razmere na trgih v letu 2019

Družba SENG deluje posredno na odprtih trgih električne energije preko dobave celotne proizvodnje električne energije (EE) edinemu kupcu HSE d.o.o.. Medsebojna kupoprodajna razmerja so urejena z letnimi pogodbami o zakupu moči in dobavi EE.

2.10.4 Prodaja in kupci

Družba SENG je v letu 2019 prodala vso proizvedeno EE na podlagi sklenjenih letnih pogodb edinemu kupcu HSE d.o.o.. Tržimo naslednje produkte:

- zakup moči in dobavo električne energije iz HE nad 10 MW,
- dobavo električne energije iz HE do 10 MW,
- zakup moči in dobavo električne energije iz ČHE Avče.

MHE Klavžarica in MHE Kneža prejemata premijo organizatorja trga z električno energijo na podlagi *Uredbe o pravilih za določitev cen in za odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev električne energije*.

V letu 2019 je družba za zakup moči in celotno dobavo električne energije fakturirala 37,1 mio evrov. Fakturirana realizacija je za 5 odstotkov višja od realizacije predhodnega leta.

2.10.5 Nabava in dobavitelji

V letu 2019 je potekala nabava materiala, opreme in storitev za tekoče poslovanje in za izvajanje načrtovanih investicij. Pri družbi HSE je bila nabavljena električna energija za potrebe ČHE Avče in za potrebe lastne rabe elektrarn. Na področju oskrbe ni bilo težav. V letu 2019 so bili ključni dobavitelji za:

- dobavo električne energije za potrebe ČHE Avče,
- nakup materiala in storitev za izvedbo remonta agregata in ostale primarne opreme v ČHE Avče,
- zavarovanje premoženja družbe,
- popravilo glavnega predturbinskega ventila ČHE Avče.

Za polnitev zgornjega akumulacijskega bazena ČHE Avče je potreben nakup električne energije, ki je v letu 2019 količinsko znašal 272,1 GWh, kar vrednostno predstavlja 9,1 mio evrov.

2.11 INVESTICIJE

Skupna finančna realizacija investicij je znašala 5,1 mio evrov in predstavlja 76 odstotno realizacijo investicij leta 2018. Pretežni del vlaganj predstavlja remont agregata in ostale primarne opreme ČHE Avče.

Opis / v EUR	RE 2019
Razvojni projekti	277
Novogradnje	206.970
Rekonstrukcije	378.297
Študije	0
Vlaganje v zanesljivost proizvodnje	4.057.340
Drobne investicije	151.645
Poslovno informacijski sistem	31.972
Ostalo	297.884
SKUPAJ	5.124.385

Razvojni projekti

Gradbeno dovoljenje za fotovoltaično elektrarno (FVE) Hubelj je bilo pridobljeno konec decembra 2019.

Novogradnje

V letu 2019 je bila v okviru zaključene izgradnje mHE Kneža, ki je pridobila uporabno dovoljenje že v letu 2018, izvedena še zaključna asfaltna prevleka na trasi cevovoda, ki poteka v cestišču. Konec decembra 2019 je bil na objektu montiran še čistilni stroj na rešetkah pred vtokom v tlačni cevovod. Projekt mHE Kneža je vključen v podporno shemo za subvencionirano ceno el. energije.

Rekonstrukcije

Dela na Rekonstrukciji HE Plave I so bila zaključena v letu 2018. Septembra 2018 je bil izveden tehnični pregled in elektrarna redno obratuje. Dne 30.7.2019 je bilo s strani MOP izdano uporabno dovoljenje. Investicija je zaključena.

Rekonstrukcija 110 kV RTP Plave je tehnično končana in obratuje. Marca 2019 je bil izveden strokovno tehnični pregled. Konec oktobra 2019 je bil s strani MOP izveden tehnični pregled in v decembru 2019 je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje. Investicija je zaključena.

Rekonstrukcija Kneške Ravne 1 je vključena v podporno shemo Agencije za energijo. Aprila 2019 so se pričele aktivnosti za pripravo projektne dokumentacije, do konca junija so bile izdelane idejne rešitve, ki so bile podlaga za pripravo tehničnih pogojev in razpisne dokumentacije z izvedbo javnega naročila. Javno naročilo za izbiro izvajalca del je bilo razpisano v januarju 2020.

Gradbeno dovoljenje za Rekonstrukcijo mHE Hubelj je bilo pridobljeno konec decembra 2019.

SENG skupaj z Elesom pripravlja dokumentacijo za investicijo Rekonstrukcija stikališča HE Doblar. V letu 2019 se je zaključevala izdelava investicijske dokumentacije v obsegu DIIP in PIZ. Potekala je priprava pogodbe o skupnem sodelovanju z ELES-om glede nadaljnega vodenja in priprave projekta.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje vključujejo investicijsko vzdrževalna dela na gradbenih objektih in na opremi obstoječih elektrarn.

V letu 2019 se je nadaljevala izvedba tehnično in finančno zahtevne investicije Remont agregata in ostale primarne opreme v ČHE Avče, ki se je začela novembra 2018. Do konca leta 2018 je bil demontiran agregat. Od januarja do marca 2019 se je izvajala montaža turbine in generatorja ter preizkusi na suho. V začetku aprila 2019 so bili uspešno opravljeni vsi zagonski preizkusi in testiranja pred ponovnim rednim obratovanjem. Remont se je zaključil 19.4.2019.

Julija 2019 je bila zaključena tudi investicija posodobitev sistema PCS7 v ČHE Avče. Pri posodobitvi turbinskih regulatorjev po zahtevah SONPO na HE Doblar 2, HE Plave 2 in HE Doblar 1 se je na osnovi sklenjene pogodbe z deli na objektu pričelo v začetku septembra 2019. Do konca decembra 2019 so bila vsa ključna dela zaključena.

Za izvedbo investicije v HE Mesto – projekt NEDO je bila podpisana pogodba z izvajalcem del. Septembra 2019 se je pričelo z izdelavo projektne dokumentacije. Investicija se izvaja skladno s terminskim planom projekta NEDO, ki ga vodi ELES.

V letu 2019 so se zaključila tudi razna manjša vlaganja v investicijska vzdrževalna dela skladno s poslovnim načrtom družbe in sicer: obrežna zavarovanja na koncesijskem območju, obnova vzbujalnih sistemov in regulatorjev jalove moči na mHE Marof in mHE Trebuša, zamenjava enosmernega napajalnega sistema 24V v mHE Mrzla Rupa in mHE Cerčno, zamenjava SCADA sistema daljinskega vodenja na ČHE Avče in HE Zadlaščica, nadrejeni regulator zapornic na jezu Podsclu.

Poslovno informacijski sistem

Področje je obdelano v samostojnem poglavju (točka 2.12)

Drobne investicije

Drobne investicije zajemajo vlaganja v planirane nakupe oziroma zamenjave opreme za vzdrževanje, obratovanje in delovanje spremljajočih funkcij.

Ostalo

Od julija 2019 je pri investiciji v izvedbo tehničnega varovanja potekal razpisni postopek v okviru skupnega javnega naročila skupine HSE. Do konca decembra 2019 postopek javnega naročanja še ni bil zaključen. V letu 2019 so potekale aktivnosti za nakup 1/7 solastniškega deleža poslovne stavbe SENG v Novi Gorici. S podpisom pogodbe v novembru 2019, na podlagi predhodnega soglasja HSE d.o.o., je SENG odkupil od ELESa 1/7 solastniškega deleža poslovne stavbe SENG v Novi Gorici in tako postal edini lastnik celotne zgradbe.

2.12 INFORMATIKA

Z namenom optimalnega koriščenja informacijskih storitev so se skladno z usmeritvami na nivoju skupine HSE v letu 2019 izvedle aktivnosti, ki so opisane v nadaljevanju.

Redno so se izvajala usposabljanja zaposlenih s ciljem izkoriščanja poslovnih možnosti, ki ji nudijo Microsoftovem storitve v računalniškem oblaku kot so skupine O365, Skype za podjetja, OneDrive za podjetja.

Na visoko razpoložljivi in dinamični računalniški infrastrukturi se je vzpostavilo novo virtualizirano okolje za nov sistem e-zaščite. V sklopu projekta rekonstrukcija HE Plave 1 se je izvedla zamenjava vseh električnih zaščitnih sistemov. Tako se bo z obnovami zaščitnih sistemov izvedel postopni prehod na nov zaščitni sistem, ki bo postavljen na zmogljivejšem in varnejšem operacijskem sistemu Win Svr 2016.

Redno se je dopolnjevala baza znanja objavljena na intranetnem spletnem portalu.

Nazadnje dobavljena računalniška oprema se je implementirala z uporabo orodja Windows Deployment Services.

Potekalo je sodelovanje pri vzpostavitvi visoke razpoložljivosti nadzornega sistema za nov sistem tehničnega varovanja, ki se vzpostavlja na nivoju skupine HSE med strežnikom CNS na DEM in sistemskim strežnikom na SENG.

Vpeljana je bila posodobljena informacijska storitev Windows Deployment Services na platformi Win Svr 2016 Std.

Vpeljano je bilo novo dvonivojsko produkcijsko okolje Microsoft Private Key Infrastructure in vzpostavljena je bila dvonivojska Infrastruktura javnega ključa, niza vlog, politik in postopkov, potrebnih za ustvarjanje, upravljanje, distribucijo, uporabo, shranjevanje in preklic digitalnih potrdil.

Infrastruktura PKI je postavljena tako, da se uporablja za brezžično omrežje WiFi z možnostjo uporabe tudi za druge informacijske storitve.

Vpeljano je bilo novo produkcijsko okolje Network Policy Server (NPS / RADIUS) na platformi Win Svr 2016 Std za potrebe avtentikacije, preverjanja pristnosti uporabnikov in prehod z obstoječega okolja Cisco ACS na novo okolje s ciljem opustitve do sedaj uporabljene storitve Cisco ACS.

Vpeljana je bila certificirana programska in strojna oprema za potrebe digitalizacije dokumentarnega gradiva.

Opravljen je bil skrbni pregled procesa informatike s strani predstavnikov IT DEM in IT HSE.

Opravljena je bila posodobitev informacijske storitve Windows Deployment Services z operacijskim sistemom Win 10 1903.

Vpeljan je bil tako imenovani virtualizirani gostujoči usmerjevalnik v oblaku (ang. Cloud Hosted Router - CHR) za obvladovanje obratovanja omrežnih naprav proizvajalca MikroTik.

Vpeljani so bili moduli BIDI SFP za zagotavljanje visoke razpoložljivosti povezavo v/iz Interneta by Stelkom.

Posodobljena in nadgrajena je bila programska oprema Veeam za varnostno shranjevanje in obnovo podatkov na zadnjo verzijo 9.5 U4.

Vzpostavili smo centralizirano strežniško okolje MS SQL Svr 2017 Std za tehnične informacijske storitve in nanj preselili bazo podatkov informacijske storitve e-zaščita. Z rednim avtomatiziranim izvajanjem vzdrževalnih opravil sistema MS SQL Svr ohranjamo le-tega v odlični kondiciji.

Na novo se je vzpostavilo virtualno okolje ESXi skupaj z operacijskim sistemom Ubuntu Svr na namenskem strežniškem sistemu za lokalno SCADO v HE Zadlaščica.

Z zamenjavo diskovnih pogonov na rotacijo z novimi hitrejšimi diskovnimi pogoni SSD smo pomladili in pohitrili osebne računalnike Lenovo ThinkCentre M83 in pomembno izboljšali uporabniško izkušnjo.

V letu 2019 je bila uspešno opravljena zunanja presoja procesa poslovna informatika.

Zaključena je bila izvedba vseh potrebnih aktivnosti za pridružitve procesa IT SENG poenotenemu procesu ZPP IT na nivoju skupine HSE. V okviru le-teh smo izvedli prenos procesa poslovne informatike, prenos sistemske infrastrukture in zadevnih informacijskih storitev iz SENG na DEM in prenos poslovnih informacijskih sredstev skupaj z zadevnimi informacijskimi storitvami iz SENG na HSE.

2.13 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

2.13.1 Poslovanje v letu 2019

Prihodki

V letu 2019 je družba realizirala 37,7 mio evrov vseh prihodkov, kar je 6 odstotkov več kot v letu 2018, zaradi višje proizvodnje EE iz HE in višjih prejetih odškodnin. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov skoraj 100-odstotni delež.

Realizirani prihodki primerjalno s predhodnim letom

Postavke / v €	2019	2018	IND 2019 / 2018
Poslovni prihodki	37.710.312	35.460.699	106
Finančni prihodki	4.971	3.501	142
SKUPAJ	37.715.283	35.464.200	106

Poslovni prihodki v glavnem obsegajo prihodke od zagotavljanja moči in dobave električne energije na domačem trgu. V manjših zneskih pa še prihodke od prodaje storitev, prihodke od prodaje materiala, prihodke od najemnin, prevrednotovalne poslovne prihodke, prihodke od odškodnin in druge poslovne prihodke.

Prihodki od prodaje električne energije predstavljajo največji delež med poslovnimi prihodki. V letu 2019 je družba realizirala 98,2 odstotkov oziroma 37,1 mio evrov vseh poslovnih prihodkov s proizvodnjo električne energije.

Finančni prihodki obsegajo prihodke od prejetih obresti od danih kreditov in vezanih denarnih sredstev. V letu 2019 so realizirani v znesku 4.971 evrov.

Odhodki

V letu 2019 je družba realizirala 31,9 mio evrov vseh odhodkov, ki so za 3 odstotke višji od odhodkov iz leta 2018, zaradi višjih stroškov storitev, amortizacije in drugih stroškov.

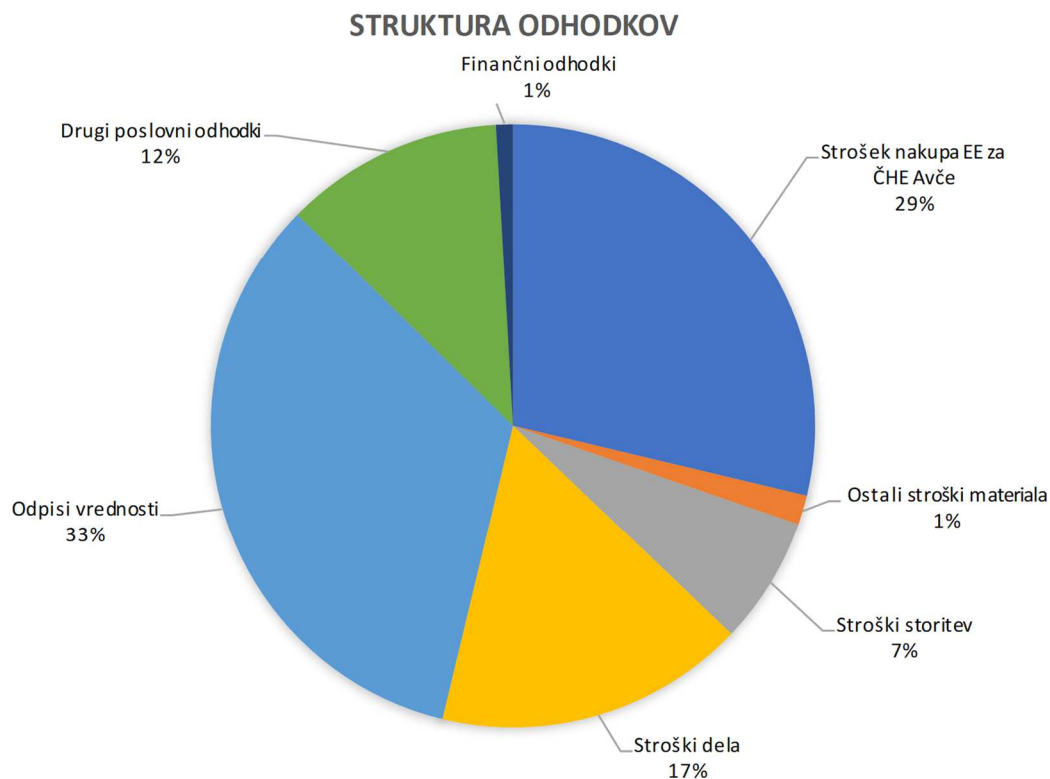
Med odhodki 99,1 odstotni delež predstavljajo poslovni odhodki, preostanek pa finančni odhodki

Poslovni odhodki znašajo 31,6 mio evrov in so višji od realiziranih v predhodnem letu za 3 odstotke. Finančni odhodki, med katere spadajo v glavnem obresti od najetih posojil, so nastali v višini 0,3 mio evrov in pomenijo 73-odstotno realizacijo leta 2018. Padanje obrestne mere in zniževanje stanja dolga rezultira tudi na nižjih finančnih odhodkih v primerjavi s predhodnim letom.

Realizirani odhodki primerjalno s predhodnim letom

Postavke / v €	2019	2018	IND 2019 / 2018
Poslovni odhodki	31.650.966	30.708.586	103
Finančni odhodki	288.599	395.601	73
SKUPAJ	31.939.565	31.104.187	103

V strukturi vseh odhodkov so največje stroškovne postavke: odpisi vrednosti, strošek nakupa električne energije, stroški dela in dajatve z izdatki za varstvo okolja, ki skupaj predstavljajo 89,6 odstotkov vseh odhodkov.

Poslovni izid

Družba je poslovno leto 2019 zaključila s 5,7 mio evrov poslovnega izida pred davki in 4,9 mio evrov čistega poslovnega izida. Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih znaša 13,2 odstotkov.

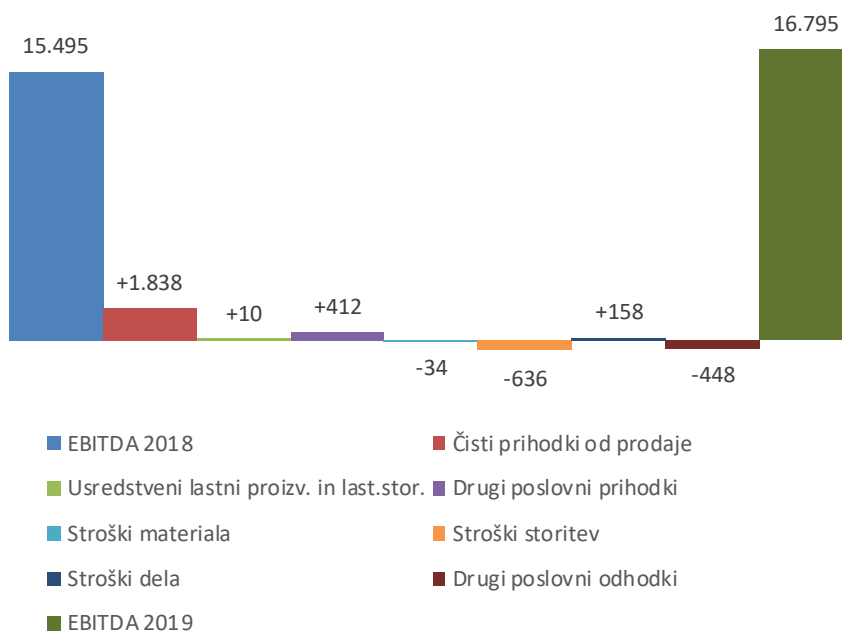
Poslovni izidi primerjalno s predhodnim letom

Postavke / v €	2019	2018	IND 2019 / 2018
Poslovni izid iz poslovanja - EBIT	6.059.346	4.752.113	128
EBITDA	16.794.803	15.495.123	108
Finančni izid	-283.628	-392.100	72
Poslovni izid pred davki	5.775.718	4.360.013	132
Čisti poslovni izid	4.980.024	4.008.871	124

Gibanje EBITDA

V letu 2019 je realiziran EBITDA v znesku 16,7 mio evrov in je za 1,3 mio evrov višji od EBITDA iz leta 2018 zaradi višjih prihodkov in nižjih stroškov dela.

GIBANJE EBITDA V 000 €

2.13.2 Glavne aktivnosti in realizirani cilji

V letu 2019 je bilo poslovanje družbe naravnano k uresničevanju ciljev in nalog, ki so bili zastavljeni v *Poslovnem načrtu 2019*, med katerimi so bili tudi ukrepi za dodatno racionalizacijo. Poslovanje je pozitivno z doseženim čistim dobičkom v višini 4,9 mio evrov. Zagotovljeno je bilo zanesljivo in varno obratovanje objektov ter naprav. Predčasno in pod planiranimi stroški je bila zaključena najpomembnejša investicija Remont agregata in ostale primarne opreme v ČHE Avče. Družba je aktivno sodelovala pri doseganju skupnih učinkov v skupini HSE. Uspešno so potekale aktivnosti za pravočasno združevanje poslovnega procesa na področju informacijske tehnologije (IT) in izvedba združenega procesa IT v skupini HSE s 1.1.2020. SENG sodeluje tudi pri združevanju poslovnih procesov v skupini HSE na področju e-arhiviranja. Ravno tako je potekalo proaktivno sodelovanje in izvajanje podpore pri že združenih poslovnih procesih. SENG je prevzel izdelovanje konsolidiranih računovodskih izkazov za skupino HSE. V letu 2019 se je še okrepilo sodelovanje z družbo HSE na področju kadrovskega in pravnega področja.

Poslovanje v letu 2019 je ocenjeno kot uspešno in učinkovito. Večina ciljev je realiziranih.

2.13.3 Zagotavljanje plačilne sposobnosti

V letu 2019 ni bilo težav s plačilno sposobnostjo, ker so bila pravočasno zagotovljena sredstva za poravnavanje tekočih obveznosti in izvedbo investicij. Plačilno sposobnost družbe smo v letu 2019 zagotavljali z načrtovanjem in spremljanjem denarnih tokov ter usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti. Skladno z »Internim navodilom družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi (Cash management) je družba sodelovala pri upravljanju denarnih sredstev skupine.

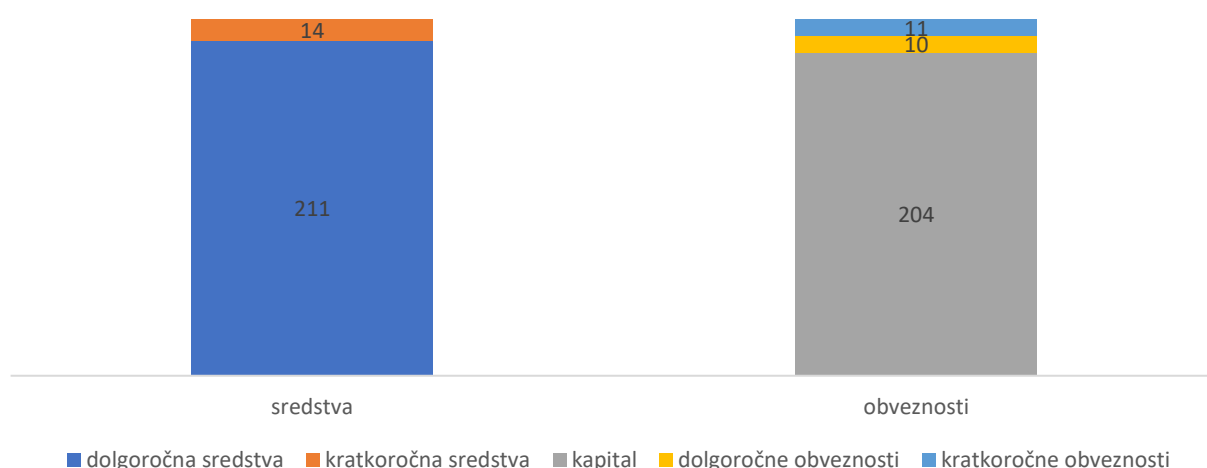
2.13.4 Zagotavljanje potrebnih finančnih virov

V letu 2019 so bili potrebni finančni viri za poslovanje in investiranje zagotovljeni iz realiziranih tekočih prihodkov.

2.13.5 Kapitalska ustreznost

Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z ustreznim kapitalom glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Knjigovodska vrednost vseh sredstev družbe po stanju konec leta 2019 znaša 225 mio evrov, vrednost lastniškega kapitala pa 203,8 mio evrov. Z lastniškim kapitalom je financiranih 90,6 odstotkov vseh sredstev družbe. Struktura virov financiranja je ustrezna. Udeležba dolžniškega kapitala v financiranju sredstev družbe povečuje dobičkonosnost kapitala. V financiranju družbe prevladujejo dolgoročni viri, delež le-teh je 95,1 odstotkov.

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31.12.2019 V MIO €

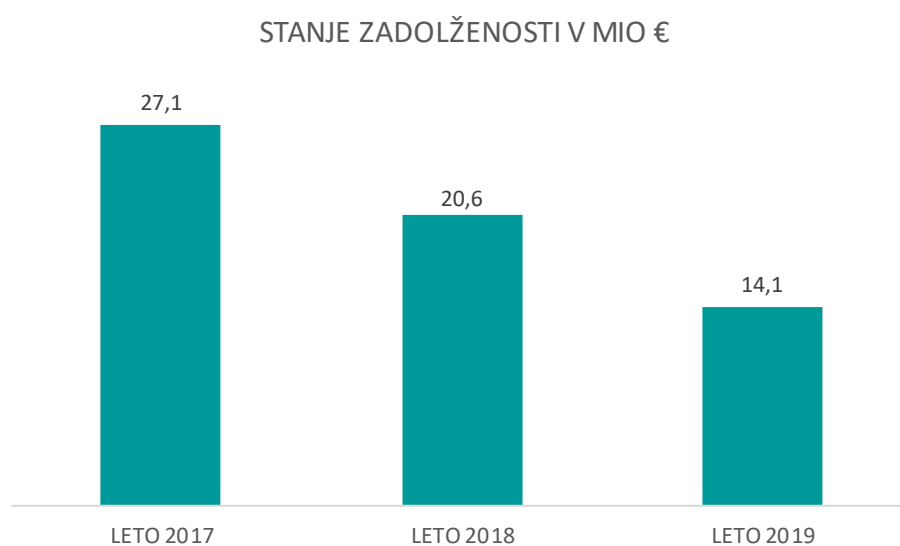

2.13.6 Stanje zadolženosti

Stanje zadolženosti se iz leta v leto znižuje. Skupno stanje neodplačanih posojil do bank na dan 31. 12. 2019 znaša 14.136.250 evrov in predstavlja 6,2 odstotkov vsega kapitala in obveznosti. Stanje neodplačanega dolgoročnega posojila SID banki znaša 10.056.250 evrov, stanje neodplačanega dolgoročnega posojila NKBM znaša 4.080.000 evrov.

V letu 2019 so bile odplačane glavnice posojil v višini 6.472.500 evrov.

Dolgoročna posojila se obrestujejo po variabilni obrestni meri vezani na tri oziroma šest mesečni EURIBOR plus fiksna marža. Obrestna mera, vezana na EURIBOR, je ostala v območju negativne vrednosti.

2.13.7 Kazalniki družbe

Kazalniki poslovanja in financiranja za leto 2019 kažejo na dobro finančno oceno družbe. Družba je nizko zadolžena in ima ugodno strukturo virov financiranja. Zadolžitev izhaja iz preteklega obdobja, ko je bila investicijska aktivnost večja in je bilo potrebno za financiranje razširjene reprodukcije najeti posojila. Tekoče poslovanje je financirano le z lastnimi viri. Tuji viri so udeleženi le s 9,4 odstotki. Družba ima visok delež kapitala, in sicer 90,6 odstotkov. Stalna sredstva imajo pomemben obseg v strukturi sredstev in predstavljajo 90,4 odstotkov vseh sredstev. Družba ima majhno kreditno izpostavljenost. Družba ni imela težav z likvidnostjo.

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je 1,19, kar pomeni, da so poslovni prihodki večji kot poslovni odhodki. EBITDA marža je v prihodkih od prodaje udeležena z 45 odstotki. Poslovni izid iz poslovanja ima v prihodkih od prodaje 16-odstotni delež. Odpisi vrednosti imajo v prihodkih od prodaje 29-odstotni delež. Čisti poslovni izid ima v skupnih prihodkih 13,2-odstotni delež. Kljub visoki dobičkonosnosti prihodkov pa so kazalci donosnosti nizki zaradi visoke kapitalske udeležbe v poslovanju. Dosežen 13,2-odstotni delež čistega poslovnega izida v vseh prihodkih je prispeval k 2,5-odstotni donosnosti.

Kazalniki poslovanja in financiranja

Postavka	2019	2018	IND 2019 / 2018
Stopnja lastniškosti financiranja	90,61	87,76	103
Stopnja dolgoročnosti financiranja	95,19	94,61	101
Stopnja osnovnosti financiranja	90,47	92,27	98
Stopnja dolgoročnosti investiranja	93,89	95,65	98
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,00	0,95	105
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obv. (hitri koeficient)	0,42	0,33	128
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obv. (pospešeni koeficient)	1,23	0,77	160
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obv. (kratkoročni koeficient)	1,26	0,80	158
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,19	1,15	104
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,025	0,020	124
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,022	0,017	130
Dodana vrednost / zaposlenega (v € / zaposl.)	178.255	171.117	104
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja	0,07	0,10	69
Celotne finančne obveznosti / EBITDA	0,84	1,33	63
EBITDA marža v %	45,12	43,79	103
Neto finančni dolg na EBITDA	0,57	1,07	53

2.14 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Družba SENG je pri poslovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja, katerih spoznavanje, spremljanje in obvladovanje postaja vse pomembnejše. Cilj je obvladovanje in zmanjševanje tveganj na najnižjo možno raven. Družba je vključena v celovito upravljanje tveganj v skupini HSE. V ta namen so bili v skupini sprejeti ustrezni sistemski predpisi. Programska podpora je zagotovljena z informacijskim sistemom FERMION, ki omogoča identificiranje, spremljanje in poročanje o ključnih tveganjih družbe.

Ključna tveganja se vpisujejo v program FERMION, ovrednotena so po dveh kriterijih - po vplivu na poslovanje (potencialne posledice/škoda na poslovanju) in po verjetnosti pojava (pogostost nastanka dogodka), spremljajo se tudi ključni kazalniki po posameznih tveganjih. Na podlagi ovrednotenja posameznih ključnih tveganj se ugotavlja profil tveganosti, ki predstavlja doprinos posameznega ključnega tveganja k celotnemu profilu tveganj v družbi.

Tvegana mera na ravni družbe SENG ob stopnji zaupanja 95 odstotkov je ocenjena v višini 1,26 mio evrov in predstavlja doprinos posameznega ključnega tveganja k celotnemu profilu tveganj družbe.

Štiri ključna tveganja predstavljajo 92,7 odstotno vplivnost na celoten profil tveganj družbe. To so:

- Tveganje izpada proizvodnih naprav ČHE s 29,2 odstotnim doprinosom,
- Tveganje izpada načrtovane hidrologije mHE s 26,4 odstotnim doprinosom,
- Tveganje izpada načrtovane hidrologije HE s 23,2 odstotnim doprinosom in
- Tveganje varovanja stvarnega premoženja s 13,9 odstotnim doprinosom.

TABELA: PROFIL TVEGANJA DRUŽBE SENG

TVEGANJA	DOPRINOS K PROFILU TVEGANJ
Tveganje izpada proizvodnih naprav ČHE	29,2%
Tveganje izpada načrtovane hidrologije mHE	26,4%
Tveganje izpada načrtovane hidrologije HE	23,2%
Tveganje varovanja stvarnega premoženja	13,9%
Obrestno tveganje	2,2%
Investicijsko tveganje	1,6%
Kadrovsko tveganje	1,4%
Tveganje naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov	0,7%
Tveganje izpada proizvodnih naprav HE nad 10MW	0,5%
Ostala tveganja	1,1%
SKUPAJ	100,0%

Največji doprinos k profilu tveganj imajo proizvodna/količinska tveganja, sledijo varnostna tveganja, v manjši meri pa finančna, operativna, strateška in poslovna tveganja.

Tveganja so združena glede na njihove skupne značilnosti in glede na poslovne procese v naslednje glavne kategorije:

- **Strateška in poslovna tveganja** (tveganje poslovnega ugleda, regulatorno tveganje, investicijsko tveganje);
- **Proizvodna/količinska tveganja** (tveganje hidrologije, tveganje strojelomov, tveganja povezana z vodenjem proizvodnje);
- **Finančna tveganja** (obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, tveganje povezano s kršenjem zavez v pogodbah o zadolževanju, kreditno tveganje);
- **Operativna tveganja** (tveganja informacijskega sistema, kadrovska tveganja, tveganje prevar in skladnosti poslovanja, tveganja na področju komuniciranja, okoljska tveganja);
- **Varnostna tveganja** (tveganje varovanja informacij, tveganja povezana z varstvom in zdravjem pri delu, tveganja varnosti in katastrof).

OPIS TVEGANJ:

- **PROIZVODNA/KOLIČINSKA TVEGANJA**

Tveganje izpada proizvodnih naprav ČHE Avče se kaže v izpadu prihodka, stroških za izvedbo sanacijskih ukrepov in neobratovalnosti v času odpravljanja posledic - nižja proizvodnja, nižji prihodki.

Doprinos tveganja izpada proizvodnih naprav ČHE k profilu tveganj je 29,2 odstotka. Iztekanje življenjske dobe naprav, utrujenost materialov, preobremenitve in visoka dinamika obratovanja, pomanjkljiv nadzor nad stanjem opreme ter zamikanje nujnih vzdrževalnih del ima lahko za posledico nenačrtovane in večje izpade (tudi omejitve) na proizvodni infrastrukturi ter stroške sanacije.

Ključni dejavniki, ki vplivajo na tveganje so neredno, neprimerno oz. slabo vzdrževanje ključne opreme in proizvodnih zmogljivosti, iztekanje življenjske dobe proizvodnih naprav EE, obraba strojnih delov ter okvare in nepredvideni dogodki. Potencialni vzroki so okvara rotorja motor-generatorja, okvara ležajev agregata in okvara hladilnega sistema.

Predvideni ukrepi za zmanjšanje tveganja so izvajanje rednih in izrednih vzdrževalnih del, spremljava stanja ter izvedba popravil rotorja v sklopu revizij s strani proizvajalca ter izvedba remonta agregata in pripadajoče opreme v letu 2027.

Tveganje je bilo ocenjeno na podlagi ocene stanja opreme, dosegljivih informacij o stroških popravil ter na podlagi izkušenj strokovnjakov SENG. Tveganje se spremlja preko realizacije KRI. V letu 2019 ni bilo realizacije tveganja.

Tveganje izpada proizvodnih naprav HE se kaže v izpadu prihodka, stroških za izvedbo sanacijskih ukrepov, neobratovanju v času odpravljanja posledic - nižja proizvodnja, nižji prihodki. Tveganje se obvladuje s pogostejšo periodiko spremljave stanja, izvedbo rednih in izrednih vzdrževalnih del, izvedbo rekonstrukcij in obnov in z zavarovanjem osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki. Izguba proizvodnje ni zavarovana. Tveganje se spremlja preko realizacije KRI. V letu 2019 je bila alarmna vrednost KRI presežena v juliju zaradi okvare na statorju agregata 1 v HE Solkan.

Tveganje izpada načrtovane hidrologije se spremlja ločeno za HE in mHE in se kaže v nedoseganju planirane proizvodnje zaradi nizkega vodostaja porečja ter posledično v nižjem prihodku. Na to tveganje nimamo velikega vpliva, ker so razlogi za nastanek izven območja vplivnosti družbe. Obvladuje se v okviru skupine HSE. Obvladovanje na dolgi rok je možno z graditvijo akumulacijskih HE na porečju reke Soče.

- **Tveganje izpada načrtovane hidrologije v mHE** ima drugi največji doprinos k profilu tveganj. Tveganje se spremlja preko realizacije kazalnika KRI. KRI za leto 2019 je negativen zaradi podpovprečne hidrologije v mesecih januar, marec, april, julij, avgust, september in oktober 2019. Zaradi taljenja snega v visokogorju je imela izrazito visoko proizvodnjo v mesecu juniju HE Zadlaščica, kar je vplivalo, da je bila proizvodnja HE do 10 MW v mesecu juniju nad planirano vrednostjo. Kazalnik izkazuje kumulativno proizvodnjo v tekočem letu glede na planirano. Kazalnik se nahaja krepko nad alarmno vrednostjo.
- **Tveganje izpada načrtovane hidrologije v HE** ima tretji največji doprinos k profilu tveganj družbe. Tveganje se spremlja preko realizacije kazalnika KRI. Zaradi podpovprečne hidrologije v mesecu januarju, marcu, aprilu, juniju, juliju, avgustu, septembru in oktobru 2019 je kazalnik nedoseganja planirane proizvodnje HE za leto 2019 negativen. Kazalnik izkazuje kumulativno proizvodnjo v tekočem letu glede na planirano. Kazalnik se nahaja krepko nad alarmno vrednostjo.

• VARNOSTNA TVEGANJA

Tveganja varovanja stvarnega premoženja obsegajo tveganja vezana na neavtorizirane dostope, odtujitev ali uničenje intelektualne lastnine, energetskih objektov ali drugih pomembnih informacij s strani raznih deležnikov.

To tveganje je glede doprinosa k profilu tveganj na četrtem mestu. Tveganje je obvladovano z vzpostavitvijo in redno nadgradnjo ustreznih preventivnih ukrepov in sistemov za pravočasno zaznavanje in obvladovanje dejavnikov v okolju poslovanja (nadzorni sistemi, kontrola dostopov, monitoring..). Do sedaj ni bilo pomembnejšega pojava dogodkov, ki bi vplivali na realizacijo tega tveganja. To tveganje ima redko pogostost pojavljanja, ocenjena je frekvenca enkrat v 20-ih letih, ima pa pri morebitni realizaciji lahko veliko potencialno škodo v najslabšem scenariju.

Tveganja na področju varnosti in zdravja pri delu zajemajo kompleksen sistem različnih področij dela, ki pa so celostno gledano povezana v enovit sistem s skupnim ciljem, zagotavljanjem varnosti in zdravja samega delavca brez tveganj za ogrožanje njegovega zdravja. Tveganje nastanka negativnih psihofizičnih stanj zaposlenih v zvezi z delom predstavlja imenovalce več končnih pokazateljev (ne)urejenih razmer na

delovnem mestu, zato lahko to tveganje imenujemo tudi glavno ali bistveno tveganje. V povezavi s slednjim, poznamo še tveganja brezhibnosti sredstev za delo, osebne varovalne opreme, delovnega okolja in delovnih mest v povezavi z urejenostjo vse zakonsko potrebne dokumentacije. Odškodninsko in kazensko tveganje v družbi obstaja in prav je, da smo nanj pripravljeni, vendar je verjetnost pojava majhna.

Nekoliko ločeno, vendar prav tako pomembno in identificirano je požarnovarnostno tveganje, ki zajema svoj sistem ukrepov, s katerimi se zagotavlja varnost pred tveganji požarov ali eksplozij. Požarnovarnostno tveganje se prav tako dotika vseh preostalih identificiranih tveganj v družbi, predstavlja pa rizik, da lahko zaradi enega dogodka nastane velika finančna škoda. Pogostost pojava tveganja je relativno majhna.

Zelo pomembno je, da se z izvajanjem preventivnih ukrepov (zavarovanje objektov in oseb, redno preventivno vzdrževanje objektov in naprav, urejena delovni akti, redno vodenje in spremljanje kazalnikov stanja, spremljanje zakonodaje, upoštevanje standardov, ...) skrbi, da tveganje sproti znižujemo na najnižji možen nivo.

Tveganja izrednih dogodkov, naravnih nesreč in katastrof so povezana z izvajanjem poslovnih procesov v odnosu do notranjega in zunanjega okolja družbe, zagotavljanjem neprekinjenega delovanja ter s tem povezanimi načrti vzpostavitve delovanja. Pri tovrstnih tveganjih imamo v mislih izredne dogodke v proizvodnem procesu zaradi notranjih dejavnikov, ali izrednega delovanja zunanjih dejavnikov (narava), ki lahko ogrožajo nemoteno poslovanje, varnost ljudi, okolje in obstoj družbe. Obvladuje se z ukrepi iz sprejetih navodil. V teh primerih se avtomatsko razglasi stanje pripravljenosti vseh služb v družbi v skladu z "Navodilom o izvajanju ukrepov za obrambo pred poplavami, požari, potresi in drugimi nesrečami" in "Načrtom zaščite in reševanja" z namenom pravočasnega odziva osebja SENG za izvedbo ustreznih ukrepov.

• FINANČNA TVEGANJA

Obrestno tveganje je tveganje rasti stroškov financiranja, vezanih na spremenljivo obrestno mero zaradi spremembe višine obrestnih mer na trgu. Družba ima dolgoročne kredite najete po variabilni obrestni meri Euribor. Obrestno tveganje je obvladovano na nivoju družbe in skupine, skladno z izvedbeno politiko obrestnega tveganja v skupini HSE. Določena je raven, do katere se zavaruje pred tveganjem in instrumenti, s katerimi se varuje.

Obrestno tveganje prispeva k profilu tveganja družbe s 2,2 odstotka in je na petem mestu. Potencialna škoda je ovrednotena na podlagi dviga variabilne obrestne mere za eno odstotno točko v celotni preostali dobi ročnosti posojila. Variabilne obrestne mere Euribor so že dalj časa na najnižjih nivojih in trenutno izvedba obrestne zamenjave IRS še ni primerna. Izvaja se spremljavo dogajanj na obrestnem trgu.

Likvidnostno tveganje je opredeljeno kot tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Likvidnostno tveganje je skupni imenovallec drugim tveganjem, zato je obvladovanje tega tveganja zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Z ukrepi za obvladovanje tega tveganja se zagotavlja optimalna plačilna sposobnost družbe. Eden izmed takih ukrepov je načrtovanje denarnih tokov na dnevni, mesečni, letni in večletni ravni ter redno spremljanje in upravljanje likvidnosti. Družba SENG je v okviru skupine HSE vključena v upravljanje z denarnimi sredstvi, ki se izvaja v skladu s sprejetim Internim navodilom družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi »Cash management«.

Tveganje insolventnosti je tveganje, da dolжник v daljšem časovnem obdobju ni sposoben poravnati vseh svojih obveznosti, ki so zapadle v tem obdobju (trajnejša nelikvidnost) ali, da postane dolgoročno plačilno

nesposoben. Družba mora zagotavljati tudi zadostno razpoložljivost dolgoročnih virov financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja, ter tveganja, ki jim je izpostavljena pri njihovem opravljanju.

Kreditno tveganje je tveganje, da pogodbene obveznosti ne bodo v celoti poravnane ob njihovi zapadlosti. Obvladujoča družba HSE je največji kupec, ki odkupi vso proizvedeno električno energijo. Sklenjena je letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev. Ostali kupci in poslovni partnerji so večinoma znani in imajo glede na izkušnje ugodno boniteto.

- **STRATEŠKA IN POSLOVNA TVEGANJA**

Regulatorno tveganje izhaja iz sprememb zakonodaje ali tržnih pravil na trgih električne energije, s posledicami na poslovnem rezultatu družbe. Tveganje obvladujemo s spremljanjem sprememb zakonodaje in z nenehnim usposabljanjem, da se zagotovi pravilna uporaba predpisov.

Z investicijskim tveganjem razumemo tveganje nedoseganja planiranega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične, ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov. Tveganje se odraža na zvišanju stroškov investicij, izpadu prihodkov, stroških pogodbenih kazni in sankcij, nekonkurenčnosti, izgubi tržnega deleža ipd.. Investicijsko tveganje vključuje tveganje ustrezne strategije odnosov, oz. komunikacije z investitorji (lastniki in posojilodajalci).

Podlago za načrtovanje in izvedbo naložbenih projektov predstavljajo Razvojni in Poslovni načrt družbe ter investicijska in projektna dokumentacija za posamezno naložbo. Za pravočasno izvajanje načrtovanih naložb je pomembno, da so vse posamezne faze od priprave do izvedbe naložbe pripravljene in odobrene pravočasno, kar se zagotovi s postopki in načinom priprave investicijskih projektov in vodenja projektov v skladu z internimi akti in veljavno nacionalno zakonodajo v vseh fazah projekta. Za izvedbo posameznih projektov so imenovani odgovorni nosilci, ki so zadolženi za pravočasno pripravo investicijske dokumentacije in izvedbo postopkov oddaje del. Potrebno je tudi pravočasno zagotavljanje finančnih virov. Status naložbenih projektov se spremlja na nivoju razvojnih kolegijev. Naložbeni plan se usklajuje v fazi priprave Razvojnih in Poslovnih načrtov družb skupine HSE.

- **OPERATIVNA TVEGANJA**

Kadrovsko tveganje zajema tveganje, povezano z upokojevanjem zaposlenih, fluktuacijo ključnih kadrov, bolniškimi odsotnostmi, odsotnostjo zaradi zdravstvenih omejitev, visoko starostno strukturo in izgubo intelektualnega kapitala. Kadrovska tveganja se obvladujejo s spodbujanjem stalnega izpopolnjevanja zaposlenih, s pridobivanjem novega znanja in kompetenc, prenosom znanja med zaposlenimi, timskim delom, samoiniciativnostjo, ustvarjalnostjo in inovativnostjo. Pomembno je gojenje dobrih odnosov med zaposlenimi in graditev visoke organizacijske kulture. Fluktuacijo poskušamo preprečevati z dobrim vodenjem in komunikacijo z in med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motiviranjem ter zagotavljanjem stimulativnih delovnih pogojev in okolja.

Kadrovsko tveganje prispeva k profilu tveganja družbe s 1,4 odstotki. Spremljata se dva ključna kazalnika absentizem in fluktuacija zaposlenih. V zadnjem kvartalu leta 2019 se absentizem spet povečuje in je že nad kritično mejo. Menimo, da gre za vse večjo povprečno starost zaposlenih, ki so zaradi zmanjševanja števila zaposlenih vse bolj obremenjeni, obremenitev in nezadovoljstvo pa sta vzrok tudi za fluktuacijo zaposlenih. Mladim menjava okolja ter izzivi ne predstavljajo večjih težav. Potrebno bo še več vložiti v razvoj kadrov,

pridobivanju novih znanj in kompetenc, spodbujanju samoiniciativnosti in ustvarjalnosti zaposlenih ter dvigovanju organizacijske kulture v podjetju kot tudi nadomeščanju odhajajočih kadrov.

Informacijska tveganja zajemajo tveganja na raznovrstnih področjih poslovanja od varovanja poslovnega in tehničnega podatkovnega omrežja, računalniške infrastrukture, informacijskih storitev, aplikacij in podatkovnih zbirk, varnostnega preverjanja, preprečevanja nepooblaščenih dostopov in računalniških vdorov, revizije informacijskih storitev, načrtovanja neprekinjenega poslovanja do digitalne forenzike in postopkov za preprečevanje kršitve pravic intelektualne lastnine ter zlorabe informacijskih sredstev. Celostno gledano so vsa prepoznana informacijska tveganja povezana v enovit sistem, ki imajo za skupni cilj zagotavljanje visoke razpoložljivosti poenotenih informacijskih storitev. Tveganje nerazpoložljivosti informacijske storitve kot npr. sistema vodenja v CV ima običajno za posledico več negativnih učinkov in predstavlja eno izmed pomembnejših informacijskih tveganj. Pomembno je zavedanje o potrebi po informacijski varnosti, etičnosti in spoštovanju pravic intelektualne lastnine s strani vseh zaposlenih v družbi. Odgovorna uporaba informacijskih storitev in ustrezen odnos do intelektualne lastnine, premoženja družbe, pomembno prispevajo k majhni verjetnosti pojava odškodninskega in kazenskega tveganja. S pridružitvijo procesa SENG IT poenotenemu procesu ZPP IT in krepitevijo vloge službe za informacijsko varnost ločeno od službe za IT smo zagotovili poenoteno obvladovanje informacijskih tveganj na nivoju skupine HSE.

Okoljska tveganja so tveganja povezana s prepoznanimi okoljskimi vidiki oziroma vplivi, ki obsegajo področja porabe surovin in energije, izpustov v vode, odpadkov in drugo. Okoljska tveganja so povezana s tveganji pri delovanju poslovnih procesov, s tveganji okoljskih kazni in izrednimi razmerami (požari, poplave, ...) ter tveganja povezana z negativnim javnim mnenjem s področja varstva okolja.

Vpliv koronavirusa COVID 19 na poslovanje družbe SENG

Družba SENG je skupaj s skupino HSE že 24.2.2020, in sicer ob prvi informaciji, da se je epidemija COVID 19 v večjem obsegu začela v neposredni bližini Slovenije, Italiji, nemudoma pristopila k pripravi in vzpostavitvi preventivnih ukrepov za zagotavljanje nemotene nadaljnje proizvodnje in prodaje električne. Glede na trenutno stanje je družba pravočasno in ustrezno pričela z izvajanjem ukrepov in omejevanjem morebitnih posledic, saj poslovanje zaenkrat poteka nemoteno.

KOLIČINSKA/PROIZVODNA TVEGANJA

Vpliva koronavirusa na proizvodnjo pod pogoji izrednih razmer v krajšem roku ne pričakujemo, v kolikor pa bi razmere trajale daljše obdobje, pa bi lahko čutili posledice. Na področju proizvodnje trenutno izvajamo vse ukrepe, skladno z načrti obratovanja v izrednih razmerah ter navodili državnih institucij. Posledice razmer vezane na odstopanje proizvodnje od načrtovane, bi lahko bile predvsem posledica nezmožnosti izvajanja zunanjih storitev vezanih na proizvodnjo (remonti, nujna vzdrževalna dela ipd.) in kot posledica ostalih tveganj (npr. povišane stopnje bolniških odsotnosti ključnih kadrov, neizvedba nujnih investicij, ipd.). Vsa tveganja so trenutno obvladovana z izvajanjem dodatnih ukrepov.

KREDITNA TVEGANJA

Družba ne pričakuje povečanja kreditnega tveganja zaradi koronavirusa. Glede na to, da je edini kupec družba HSE, ki sicer lahko do določene mere pričakuje povišanje pojavnosti zamud plačevanja računov v okviru pogodbenih rokov svojih partnerjev, pa le ta uspešno zagotavlja svojo likvidnost in s tem poplačuje svoje obveznosti.

LIKVIDNOSTNA TVEGANJA

Posledice koronavirusa ne vplivajo na likvidnost družbe, saj razpolaga z dovolj visoko likvidnostno rezervo.

Menimo, da v primeru normalizacije stanja v roku nekaj mesecev, posledice epidemije ne predstavljajo pomembnega vpliva na poslovanje družbe.

2.15 KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI

V družbi Soške elektrarne Nova Gorica se zavedamo, da je proaktivna in transparentna komunikacija nujna za uresničevanje strategije družbe. Odnosi z javnostmi niso zgolj obveščanje in informiranje, temveč predstavljajo temelj za izgradnjo trdnih in stabilnih partnerstev z vsemi deležniki in ključnimi javnostmi, tudi interno.

Komunikacijske aktivnosti družbe SENG so usmerjene k ohranjanju ugleda družbe med splošno in poslovno javnostjo, hkrati stremimo k povečanju prepoznavnosti družbe in njenih projektov v lokalnem okolju. Večji del komunikacijskih dejavnosti je namenjenih doseganju širšega razumevanja in sprejemanja poslovnih odločitev družbe.

Ključne komunikacijske aktivnosti družbe SENG so izhajale iz ozaveščanja širše javnosti o nujnosti sonaravnega in trajnostnega razvoja, ki predstavlja temelj za komunikacijsko podporo pri vzdrževanju in prenovi obstoječih energetskega objektov ter načrtovanju in izgradnji novih.

Za potrebe proaktivnega in reaktivnega komuniciranja z interno ter eksternimi javnostmi smo se posluževali številnih komunikacijskih orodij, med katerimi velja izpostaviti:

- ažurno posodabljanje vsebin na interni in eksterni strani družbe,
- komunikacijska orodja za komuniciranje z mediji in posledično ostalimi eksternimi javnostmi (sporočila za medije, odgovori na novinarska vprašanja),
- priložnostni dogodki namenjeni vzpodbujanju zavzetosti zaposlenih (dogodki za interno javnost) ter
- dogodki namenjeni graditvi ugleda in prepoznavnosti družbe v ožjem in širšem družbenem okolju (novinarske konference, otvoritve, vodeni ogledi hidroelektrarn za različne skupine javnosti).

V prvi polovici leta smo predčasno in uspešno zaključili prvi redni remont edine črpalne hidroelektrarne v Sloveniji, ČHE Avče. Ob zaključku smo v strojnici elektrarne organizirali dogodek za vse izvajalce, podizvajalce in zaposlene, ki so bili vključeni v projekt. V drugi polovici leta pa smo slavnostno otvorili malo hidroelektrarno Kneža, že 23. malo hidroelektrarno, ki jo upravlja družba SENG.

Izpostaviti velja tudi aktivnosti pri komuniciranju projekta Muzeja energetike in obnovljivih virov na reki Soči. Ideja o sodobnem muzeju, ki bi bil lociran v in ob strojnici HE Doblar in bi s pomočjo najmodernejših digitalne tehnologije lahko služil kot edinstvena izkušnja za šolarje, turiste in ostale zainteresirane javnosti, je prerasla v regijski projekt, ki združuje kar tri občine, pet gospodarskih subjektov in Posoški razvojni center, kot nosilca krovne pogodbe.

V družbi SENG cenimo in spodbujamo inovativnost vseh naših zaposlenih. V ta namen smo sredi leta organizirali natečaj Prava ideja, ki je sodelavce spodbudil k oddaji koristnih predlogov in inovativnih idej prav z vseh delovnih področij. Rezultati so presegli pričakovanja, tako po številu prejetih predlogov kot tudi po vsebini in prodornosti le-teh. Projekt smo ustrezno komunikacijsko podprli z internim obveščanjem sodelavcev.

Novembra smo novinarjem pojasnjevali pretoke reke Soče in posledično rekordno proizvodnjo obnovljive energije naših hidroelektrarn.

S ciljem informiranja interne javnosti smo redno objavljali novice na internem portalu Soča in prispevali aktualne novice in predstavitve projektov za interni časopis skupine HSE – Energija. Aktivno smo sodelovali tudi v časopisnem svetu revije slovenskega elektrogospodarstva – Naš stik, v vseh šestih izdajah revije v letu 2019 smo bili prisotni z vsaj enim prispevkom iz naše družbe. Interno javnost smo o vseh pomembnih dogodkih in projektih seznanjali tudi preko e-sporočil, srečanj zaposlenih in na različnih sestankih in predstavitvah.

2.16 RAZISKAVE IN RAZVOJ

Poglavitni cilj družbe je zagotovitev zanesljivega obratovanja vseh naprav ob stalni racionalizaciji poslovanja in obvladovanju stroškov na način, da ne poslabšuje konkurenčnosti in visokega nivoja obratovalne sposobnosti. Zanesljivo obratovanje se zagotavlja s stalnim posodabljanjem tehnologije ter novimi razvojnimi projekti. Razvojne aktivnosti so že v preteklosti dajale ton razvoju družbe. Na področju razvoja pomembno mesto zavzema zagotavljanje proizvodnje EE iz obnovljivih virov energije (OVE) ter iskanje kompatibilnosti zahtev NATURE 2000 in drugih zakonodajnih smernic z našimi razvojnimi projekti.

Na podlagi sprejetih evropskih zavez RS glede zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov, ob izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije in povečanja deleža obnovljivih virov, družba posveča veliko pozornost razvoju projektov, ki prispevajo k doseganju teh ciljev ob čim večjem izkoriščanju lastnega strokovnega potenciala.

Tako smo oblikovali strateške usmeritve in prioritetne razvojne projekte, ki so znotraj zakonodajnega okvira in usklajeni s strateškim razvojem skupine HSE.

Z upravljanjem in izvajanjem ključnih razvojnih aktivnosti usklajujemo cilje družbe z namenom optimalne izvedbe posameznih projektov in s tem doseganja stroškovne učinkovitosti. Upravljanje raziskovalno razvojnih aktivnosti na nivoju družbe vključuje pripravo in usklajevanje strateških razvojnih načrtov, pripravo in spremljanje investicij, spremljanje zakonodaje, pridobivanje sredstev iz EU, itd.

V načrtu razvoja družbe so novi razvojni projekti v smeri povečanja zmogljivosti in obnove starejših elektrarn na reki Soči in pritokih. V letu 2019 so se zaključile rekonstrukcija RTP stikališča Plave in remont agregata v ČHE Avče. Izdelovale so se strokovne podlage za rekonstrukcije obstoječih starejših mHE (mHE Hubelj, mHE Knežke Ravne 1) ter za postopno obnovo HE Solkan.

Kot stalna naloga se raziskuje možnosti za novogradnje iz obnovljivih virov. Izvedba bo odvisna od ekonomike, vključevanja v prostor in vključenosti v planske dokumente. Vodilo pri načrtovanju in gradnji novih objektov je spoštovanje pogojev, ki jih predpisujeta prostor in okolje ter večnamenska izraba. Prizadevanja za večnamenskost izrabe objektov prinašajo koristi in pozitivno naravnost širše družbene skupnosti do načrtovanih projektov. Taki projekti so lahko HE na Idrijci, Zadlaščici, Učji, Možnici. Aktivnosti so potekale na raziskovanju potencialnih lokacij ter gradnji elektrarn iz OVE (FVE Hubelj, veterini potencial).

Družba SENG s svojim širokim znanjem in izkušnjami na vseh stopnjah investicijskega procesa pri izvajanju rekonstrukcij in novogradenj HE in mHE zagotavlja vodenje projektov na racionalen in učinkovit način.

Na področju načrtovanja in izvedbe projektov HE smo v skupini HSE družba z največ tovrstnimi realiziranimi projekti in izkušnjami. V procesu priprave projektov smo strokovno usposobljeni za naslednje storitve:

- proučitev področja lokacije mHE,
- pridobivanje dovoljenj za poseg v prostor in gradnjo ter odkupe zemljišč,
- priprava potrebne projektne in investicijske dokumentacije,
- nadzor in inženiring med gradnjo,
- projektni management,
- terminsko in finančno načrtovanje,
- vzdrževanje in posodabljanje.

Nadaljevalo se je sodelovanje v družbi HESS za izgradnjo HE na spodnji Savi, ki bo trajalo do konca izgradnje celotne verige.

Na področju obratovanja je družba delovala v smeri optimizacije verige elektrarn na reki Soči in obratovanja ČHE Avče ter na izpopolnjevanju napovedi dotoka.

V družbi stalno raziskujemo možnosti za sodelovanje v projektih, financiranih iz sredstev EU. Tako se je v letu 2019 nadaljevalo sodelovanje v projektu »Učni izdelovalni laboratorij za razvoj energetske učinkovitosti rešitvam in rešitvam učinkovite rabe virov v MSP«, ki ga izvaja Šolski center Nova Gorica.

2.17 NAČRTI ZA PRIHODNOST

Razvojni projekti družbe so usmerjeni v izgradnjo obnovljivih virov energije in povečanju deleža te energije, kar je tudi prioriteta v strategiji energetike. Med večje načrte v prihodnosti spadajo izgradnja HE Učja, Pitna voda in MHE Možnica II, HE Zadlaščica II in veriga HE na Idrijci ter postavitve sončnih in vetrnih elektrarn.

HE Učja

Na osnovi rezultatov projektne dokumentacije ima t.i. »varianta 2a« največ pozitivnih ekonomsko – energetskih učinkov. Sestavljajo jo pregradni objekt, na koti cca. 545 m, z bruto volumnom 853 m³, dovodni sistem, ki ga sestavljata dovodni tunel v dolžini 3450 m in tlačni cevovod v dolžini 778 m (oba potekata v celoti po desnem bregu Učje), strojnica z enim agregatom, s Francisovo turbino inštalirane moči cca. 34 MW, z bruto padcem 210 m, instaliranim pretoku 20 m³/s ter z letno proizvodnjo cca. 31 GWh ter kompenzacijski (zadrževalni) bazen na koti 334 m, z maksimalnim volumnom 27,3 m³. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 55 mio evrov.

Pitna voda in HE Možnica II

Projekt obravnava zasnovo novega vodovodnega sistema, ki bi zagotavljal pitno vodo in požarno vodo naselju Bovec in vasi Čezsoča ter istočasno izrabo hidroenergetskega potenciala vodotoka Možnica za pridobivanje električne energije. Investicija se bo prilagodila aktivnostim, ki jih pripravlja občina Bovec.

Predvidena lokacija hidroelektrarne bo upoštevala obstoječe visokonapetostno omrežje in pogoje priključitve. Možna je hidroenergetska izraba v obliki mHE z inštaliranim pretokom do 1,4 m³ in močjo cca. 1,8 MW. Investitorji predvidevajo fazen potek investicijskega procesa tako, da se bo ob zaključku vsake od posameznih projektnih faz lahko odločal o nadaljevanju investicije v skladu z zaključki iz izdelanih dokumentov posamezne faze. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 6,0 mio evrov.

HE Zadlaščica II

Zajezitveni objekt za HE Zadlaščica II je predviden cca. 1,5 km vzvodno od izliva Zadlaščice v Tolminko, na koti cca. 330 m n. m. Z zajezitvijo doline bi se ustvarila akumulacija s prostornino cca. 1,5 mio m³. Derivacija je predvidena s tlačnim cevovodom, dimenzioniranim na instalirani pretok 5 m³/s. Strojnica je predvidena na desnem bregu Zadlaščice, cca. 400 m od sotočja Zadlaščice in Tolminke, na koti cca. 210,00 m n. m. V

strojnici je predviden en agregat s pripadajočo elektro – strojno opremo z instalirano močjo 5 MW z oceno srednje letne proizvodnje cca. 18 GWh. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 25 mio evrov.

Veriga HE na Idrijci

Možni odsek hidroenergetske izrabe Idrijce je med koto 282 m n. m. in koto 153 m n. m. Obdelanih je več variant izgradnje verige hidroelektrarn, ki predvidevajo izgradnjo dveh, treh ali štirih hidroelektrarn v verigi. Inštalirana moč posameznih variant je od 50,50 MW do 77,50 MW, letna proizvodnja je predvidena od 102,98 GWh do 134,37 GWh, strošek izgradnje pa je ocenjen od 204 mio evrov do 307,5 mio evrov. Izdelana je študija za določitev najugodnejših lokacij zajezev in velikosti akumulacij ter višin inštalacije v variantah, kot strokovna podlaga za določitev ukrepov v območju Natura 2000. V teku so aktivnosti za preučitev možnosti vključevanja HE v prostorske planske dokumente in strateške dokumente države.

Sončne elektrarne

Območje S i J Primorske je glede na osončenost primerno za postavitve fotovoltaičnih elektrarn.

Načrtujejo se aktivnosti za pridobitev novih sprejemljivih lokacij za postavitve sončnih elektrarn, še posebej se bo preučila ponovna upravičenost projekta postavitve FVE na Kanalskem Vrh in na strehah objektov SENG.

Vetrne elektrarne (VE)

Načrtuje se izdelava študije pregleda vseh primernih lokacij za vetrni potencial na Primorskem, ki so evidentirane kot možne v strateški presoji vplivov na okolje, ki je bila izdelana v okviru priprave Energetskega koncepta. Ponovno se bo preverilo upravičenost projekta postavitve VE na Kanalskem Vrh.

3 TRAJNOSTNO POROČILO

3.1 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Na prvi dan leta 2019 je bilo v družbi zaposlenih 121 delavcev. Po večji nepredvideni fluktuaciji zaposlenih v letu 2018 in dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju novega ustreznega kadra, pa smo poslovno leto zaključili s 127 zaposlenimi. Povprečna starost zaposlenih je na dan 31.12.2019 znašala 45 let in 3 mesece.

V letu 2019 smo imeli dva prehoda zaposlenih iz družbe HSE d.o.o., ki nista bili v poslovnem načrtu za leto 2019, eno zaposlitev v sektorju za ekonomiko, eno zaposlitev v splošnem sektorju, eno zaposlitev v področju obratovanja in štiri zaposlitve v tehničnem sektorju na področju oddelka tehnične operative vzdrževanja. Pri odhodih je en delavec prejel redno odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, imeli smo dve redni odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavcev in eno upokojitev.

V drugem kvartalu leta 2019 so v družbi potekali prvi letni razvojni pogovori. V ta namen so bile organizirane tudi delavnice na temo vodenja letnega razvojnega pogovora, ki so se ga udeležili vsi vodje, ki so le te opravljali.

V drugi polovici leta se je pristopilo k pripravi novega Pravilnika o delovnem času, Pravilnika o pripravljenosti na domu in dopolnilo se je Pravilnik o uporabi službenih vozil. Vsi trije pravilniki so bili objavljeni 16. 12.2019, v družbi pa se jih uporablja od 1.1.2020 dalje.

V novembru 2019 smo pristopili tudi k merjenju organizacijske klime, zavzetosti in zadovoljstva zaposlenih. Raziskava nam bo v pomoč, da ugotovimo, katera področja so tista, ki vplivajo na to, kako dojemamo podjetje in kako se v njem počutimo, in kje smo kot podjetje lahko v bodoče še boljši. Anketo je izpolnilo cca 75 odstotkov zaposlenih.

Skozi celotno leto so se v kadrovski službi izvajala tekoča dela na področju urejanja kadrovskih evidenc ter urejanja izobraževanja zaposlenih.

V družbi se zavedamo, da je uspešnost odvisna tudi od zaposlenih, zato nenehno vlagamo v izobraževanje in usposabljanje zaposlenih. Večino izobraževanj se je odvijalo izven podjetja, nekatera pa tudi v okviru izobraževanj, ki jih je za celotno Skupino organiziral HSE. V letu 2019 je bilo opravljenih 2.134 ur izobraževanja, kar predstavlja v povprečju 17 ur izobraževanja na zaposlenega. V opravljena vzdrževanja so všteta tudi izobraževanja s področja varstva in zdravja pri delu ter zakonsko obvezna izobraževanja.

V skladu s pogodbami z izobraževalnimi ustanovami je potekalo tudi izobraževanje dijakov in študentov po programih posameznih izobraževalnih ustanov.

V začetku leta smo v družbi štipendirali štiri štipendiste, dva sta s septembrom zaključila študij in prenehala prejemati štipendijo, tako je družba konec leta 2019 štipendirala dve osebi.

Število zaposlenih

Določen / nedoločen čas	RE 31.12.2019	RE 31.12.2018
Določen čas	1	1
Nedoločen čas	126	120
SKUPAJ	127	121
Brez pripravnikov	127	121
Pripravniki	0	0
SKUPAJ	127	121

Izobrazbena struktura

Stopnja strokovne izobrazbe	RE 31.12.2019	RE 31.12.2018
8/2	1	1
8/1	7	5
7	21	18
6/2	19	20
6/1	20	20
5	39	35
4	17	18
3	1	1
2	2	3
1	0	0
SKUPAJ	127	121

3.2 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Prihranki energije in energetska učinkovitost

SENG v okviru rednih obnov in investicijskega vzdrževanja izboljšuje energetska učinkovitost proizvodnih objektov in s tem zagotavlja prihranke energije. Družba je v letih 2016-2019 izvedla obsežnejše rekonstrukcije agregatov v HE Doblar 1 in Plave 1 ob izteku njihove življenjske dobe in s tem bistveno izboljšala izkoristek pretvorbe vodnega potenciala v električno energijo. V okviru investicijskega vzdrževanja družba izvaja energetske sanacije objektov z obnovami izolacijskih plaščev, vgradnjo energetska učinkovitejšega stavbnega pohištva in vgrajevanjem energetska učinkovitejše opreme (svetila, ...). V naslednjem kratkoročnem obdobju družba planira večjo rekonstrukcijo mHE Hubelj in energetska sanacijo vzdrževalnih delavnic. Posebno pozornost namenja družba vsakoletnemu odstranjevanju proda iz akumulacijskih bazenov, s čimer ohranja energetska potencial akumulacij in poplavno varnost.

Ekologija in okolje

Svet ob Soči in njenem povodju je biotsko izjemno raznovrsten. Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira je družba neposredno povezana z naravo in njenimi zakonitostmi. Odgovornost do narave in okolja ter spoštovanje narave sta prisotna na vseh področjih delovanja, zlasti v okoljski politiki, kjer poleg zakonsko določenih predpisov, izvajamo tudi interne okoljske programe, ki usmerjajo in določajo aktivnosti ter posledično odgovornosti na področju varovanja okolja.

Družba izpolnjuje svojo zavezanost k uresničevanju načel trajnostnega razvoja in nevsiljivega vključevanja energetike v naravne lepote sveta ob Soči, spoštuje mednarodne okoljske standarde, koncesijske obveznosti in celovite sisteme ravnanja z okoljem, mnenje javnosti in stroškovne posledice. Veliko pozornosti namenjamo dolgoročno stabilnim partnerskim odnosom z okoljem in večnamenski izrabi objektov.

Družba je nosilka dveh mednarodnih okoljskih certifikatov:

- okoljskega certifikata ISO 14001 in
- certifikata TÜV za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.

V družbi se letno spremlja aktivnosti na področju okolja in sicer:

- oceno izpolnjevanja zakonskih zahtev in drugih zahtev, na katere je organizacija pristala,
- učinke ravnanja organizacije z okoljem,

- okvirne in izvedbene programe,
- programe in ključne okoljske parametre,
- okoljske pobude in pritožbe,
- ukrepe, ki so sledili iz predhodnih vodstvenih pregledov ter rezultati presoj, cilje, izboljšave in aktivnosti za naslednje plansko obdobje.

V okviru okoljske politike družbe smo vzpostavili in vsakoletno preverjamo spodnje kazalnike:

- monitoringe voda reke Soče (kakovost, favna, flora),
- poplavno varnost, merjeno skozi obseg izčrpanega voda,
- količino odstranjenih odpadkov po vrstah,
- število izrednih dogodkov z vplivi na okolje,
- spremljavo okoljskih stroškov.

Okoljski programi, ki jih družba izvaja v okviru okoljske politike so:

- program za odstranjevanje plavin in naplavin na koncesijskem območju HE na Soči;
- program večnamenske izrabe prostora ob brežinah akumulacij;
- izvajanje okoljskega monitoringa za zmanjšanje vplivov na okolje zaradi odvzema vode;
- vodna dovoljenja kot nadomestilo za koncesijske pogodbe skladno z zakonodajo;
- program za izpiranje/čiščenje akumulacijskih bazenov MHE.

3.3 ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije

V družbi SENG se proaktivno odzivemo na izzive okolja, v katerem poslujemo. Odprti smo za priložnosti, kjer lahko s svojim znanjem, finančnimi sredstvi in z drugimi viri prispevamo k razvoju naravnega, družbenega in gospodarskega okolja.

Odgovorno družbeno politiko smo tudi v letu 2019 uresničevali s spodbujanjem in razvijanjem pozitivnih vrednot na družbo. Sponzorska sredstva smo namenili športnim, kulturnim in turističnim društvom ter raznim lokalnim prireditvam. Tudi s pomočjo donacij smo pomagali uresničevati plemenita poslanstva različnih zdravstvenih, kulturnih, športnih, invalidskih in turističnih društev ter klubov. Upoštevali smo tako kratkoročne kot tudi dolgoročne učinke, ki jih imajo posamezne aktivnosti za podjetje, lokalno skupnost in okolje, v katerem poslujemo.

Politika družbene odgovornosti podjetja SENG je določena s Pravilnikom o podeljevanju sredstev iz naslova sponzorstev in donacij v okviru politike družbene odgovornosti družbe SENG d.o.o. in skupine HSE.

Okoljski projekti

V letu 2019 je družba nadaljevala sodelovanje v naslednjih okoljskih projektih, financiranih iz sredstev EU:

- Čezmejni naravni park Isonzo-Soča: sodelovanje z občinami Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Gorica (IT) v projektu, ki predvideva celostno območje ureditve brežin Soče na območju omenjenih občin. Projekt se bo nadaljeval tudi v letu 2020.
- Strateško načrtovanje in usklajevanje na področju ohranjanja in obnove alpskih rečnih ekosistemov (SPARE-ASP170): Glavni cilj projekta za območje Slovenije je v skladu s predpisi in strateškimi usmeritvami upravljanja voda in ohranjanja narave, metodološko in postopkovno podpreti

odločanje o prioritetah po ohranjanju ali obnovi rečnih ekosistemov in tudi utemeljevanje odstopanj od okoljskih ciljev zaradi rabe voda in vodnega prostora ali varstva pred škodljivim delovanjem voda. Vloga SENG pri tem projektu je bila opazovalec projekta SPARE. Program se je konec leta 2019 zaključil.

4 RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1. REVIZORJEVO POROČILO

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe SENG d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2019, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2019 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druga zadeva

Računovodske izkaze družbe za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, je revidiral drug revizor, ki je 17. maja 2019 izrazil neprilagojeno mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovoilstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/bs> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2020, Deloitte Slovenia

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka
Ljubljana, 10. april 2020

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

4.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORJA

Poslovodstvo je odgovorno, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Soških elektrarn Nova Gorica d.o.o.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in računovodske ocene so razumne in preudarne ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. 12. 2019, sprejelo dne 8.4.2020.

Nova Gorica, 8.4.2020

mag. Radovan Jereb, direktor

4.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Na podlagi sklepa skupščine lastnika družbe SENG d.o.o. z dne 20. 8. 2010 družba od 1. 1. 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Računovodske izkaze s pojasnili je revidirala revizijska družba Deloitte revizija d.o.o.

4.4 RAČUNOVODSKI IZKAZI

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

		v EUR	
	Pojasnilo	31.12.2019	31.12.2018
SREDSTVA		225.002.840	226.705.599
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		211.363.699	216.975.362
I. Neopredmetena sredstva	1	863.216	818.143
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	202.703.877	208.369.465
V. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	9.066	9.066
VI. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	7.569.804	7.566.252
VIII. Druga dolgoročna sredstva	5	100.767	88.900
IX. Odložene terjatve za davek	6	116.969	123.536
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		13.639.141	9.730.237
II. Zaloge	7	171.716	135.746
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	8	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9	8.131.449	4.250.855
VII. Druga kratkoročna sredstva	10	762.879	1.283.051
VIII. Denar in denarni ustrezniki	11	4.573.097	4.060.585
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		225.002.840	226.705.599
A. KAPITAL	12	203.870.114	198.964.978
I. Vpoklicani kapital		137.894.036	137.894.036
III. Rezerve iz dobička		49.125.447	49.125.447
V. Rezerva za pošteno vrednost		(147.975)	(70.829)
VI. Zadržani poslovni izid		16.998.606	12.016.324
VII. Prevedbena rezerva			
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		10.318.188	15.512.128
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	13	1.204.506	1.273.628
II. Druge rezervacije	14	266.355	68.871
III. Druge dolgoročne obveznosti		25.382	25.382
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	15	8.813.750	14.136.250
VI. Dolgoročne poslovne obveznosti		1.629	2.106
VII. Odložene obveznosti za davek	16	6.566	5.891
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		10.814.538	12.228.493
II. Kratkoročne finančne obveznosti	17	5.338.210	6.497.811
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti	18	3.288.973	3.913.525
VI. Obveznosti za odmerjeni davek		465.447	353.106
VII. Druge kratkoročne obveznosti	19	1.721.908	1.464.051
* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.			

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

	Pojasnilo	2019	2018
POSLOVNI PRIHODKI		37.710.312	35.460.699
1. Čisti prihodki od prodaje	20	37.225.354	35.387.697
2. Drugi poslovni prihodki	21	484.958	73.002
POSLOVNI ODHODKI		31.650.966	30.708.586
3. Stroški blaga, materiala in storitev	22	11.865.691	11.195.756
4. Stroški dela	23	5.308.816	5.466.691
5. Odpisi vrednosti	24	10.735.457	10.743.010
a) amortizacija		10.700.736	9.743.300
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		30.531	997.700
c) oslabitve/odpisi terjatev		4.190	2.010
6. Usredstveni lastni proizvodi in storitve		(10.083)	0
7. Drugi poslovni odhodki	25	3.751.085	3.303.129
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		6.059.346	4.752.113
8. Finančni prihodki	26	4.971	3.501
9. Finančni odhodki	27	288.599	395.601
FINANČNI IZID		(283.628)	(392.100)
10. Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb			
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		5.775.718	4.360.013
DAVEK	28	795.694	351.142
11. Odmerjeni davek		789.127	353.106
12. Odloženi davek		6.567	(1.964)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		4.980.024	4.008.871

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	2019	2018
Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.980.024	4.008.871
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlenecv	(77.766)	18.818
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(77.766)	18.818
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	2.878	1.342
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	2.878	1.342
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	4.905.136	4.029.031

IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR

	2019	2018
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	4.980.024	4.008.871
<i>Prilagoditve za:</i>		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	194.369	116.775
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	10.506.367	9.626.525
Slabitve/odpisi poslovnih terjatev	4.189	0
Odpise neopredmetenih sredstev	228	0
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	28.692	997.700
Odpravo odpisa/slabitve poslovnih terjatev	(2.082)	0
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	1.611	0
Finančne prihodke	(4.971)	(3.501)
Finančne odhodke	288.599	395.601
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(11.468)	(3.800)
Davke	795.694	351.142
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	16.781.252	15.489.313
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(35.970)	(89.182)
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	(3.374.390)	3.025.769
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	(349.718)	(2.997.070)
Rezervacijah	39.179	39.961
Plačnem davku iz dobička	(676.786)	1.653.494
Denarna sredstva iz poslovanja	12.383.567	17.122.285
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	2.011	542
Prejete dividende	2.960	2.959
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	24.421	3.800
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	300.000	84.204
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(4.884.037)	(6.254.254)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(239.670)	(516.030)
Izdatki za nakup drugih finančnih naložb	0	(84.204)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(300.000)	(84.204)
Denarna sredstva iz naložbenja	(5.094.315)	(6.847.187)
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Sprememba kapitala		
Izdatki za obresti od kreditov	(304.240)	(402.293)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(6.472.500)	(6.472.500)
Denarna sredstva iz financiranja	(6.776.740)	(6.874.793)
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	4.060.585	660.280
Finančni izid v obdobju	512.512	3.400.305
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	4.573.097	4.060.585

IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

v EUR

	VPOKLICANI KAPITAL	REZERVE IZ DOBIČKA			ZADRŽANI POSLOVNI IZID		
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2018	137.894.036	13.789.404	35.336.043	(51.511)	3.974.101	3.993.874	194.935.947
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	(19.318)	39.478	4.008.871	4.029.031
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	4.008.871	4.008.871
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	(20.660)	39.478	0	18.818
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev</i>	0	0	0	(20.660)	39.478	0	18.818
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	1.342	0	0	1.342
<i>Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo</i>	0	0	0	1.342	0	0	1.342
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	3.993.874	(3.993.874)	0
<i>Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala</i>	0	0	0	0	3.993.874	(3.993.874)	0
Stanje na dan 31.12.2018	137.894.036	13.789.404	35.336.043	(70.829)	8.007.453	4.008.871	198.964.978
Stanje na dan 1.1.2019	137.894.036	13.789.404	35.336.043	(70.829)	8.007.453	4.008.871	198.964.978
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	(77.146)	2.258	4.980.024	4.905.136
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	4.980.024	4.980.024
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	(80.024)	2.258	0	(77.766)
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev</i>	0	0	0	(80.024)	2.258	0	(77.766)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	2.878	0	0	2.878
<i>Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo</i>	0	0	0	2.878	0	0	2.878
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	4.008.871	(4.008.871)	0
<i>Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala</i>	0	0	0	0	4.008.871	(4.008.871)	0
Stanje na dan 31.12.2019	137.894.036	13.789.404	35.336.043	(147.975)	12.018.582	4.980.024	203.870.114

4.5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Poročajoča družba

SENG d. o. o. (v nadaljevanju "družba") je družba registrirana s sedežem v Sloveniji, na naslovu Erjavčeva ulica 20, 5000 Nova Gorica. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za poslovno leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2019.

Skupinske računovodske izkaze za družbe v skupini HSE d. o. o. sestavlja družba HSE d. o. o.. Skupinsko Letno poročilo za skupino HSE se nahaja na sedežu družbe HSE d.o.o., Koprška 92, Ljubljana.

Družba ob visoki profesionalnosti opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah, ki je glavna tržna dejavnost družbe.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodski izkazov na dan 31.12.2019 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU),
- Zakon o gospodarskih družbah,
- Energetski zakon,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o dohodku pravnih oseb,
- Pravilnik o računovodstvu družbe SENG d. o. o. in
- Ostalo zakonodajo.

Računovodske predpostavke in kakovostne značilnosti računovodski izkazov

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštevane so sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebitvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **MSRP 16 – Najemi** ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2019 ali pozneje).

MSRP 16 – Najemi, ki ga je OMRS objavil 13. januarja 2016. Najemnik v skladu z MSRP 16 pripozna pravico do uporabe sredstva ter obveznosti iz najema. Pravica do uporabe sredstva je obravnavana na podoben način kot ostala nefinančna sredstva in se v skladu s tem tudi amortizira. Obveznost iz najema je na začetku vrednotena po sedanji vrednosti najemnin, plačanih v obdobju najema, diskontirani po implicitni obrestni meri, če jo je mogoče takoj določiti. Če te mere ni mogoče takoj določiti, mora najemnik uporabiti predpostavljeno obrestno mero izposojanja. Tako kot pri MRS 17, ki ga je MSRP 16 nadomestil, najemodajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem. Pri finančnem najemu najemodajalec finančne prihodke pripozna v obdobju najema na podlagi vzorca, ki odraža stalno obdobjno stopnjo donosnosti čiste naložbe. Plačila iz poslovnega najema najemodajalec pripozna kot prihodke na podlagi enakomerne časovne metode oz., če vzorec odraža prej zmanjšanje koristi iz rabe tega sredstva, uporabi drugo sistematično metodo.

- **Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je OMRS izdal 12. oktobra 2017. Obstoječe zahteve MSRP 9 glede pravice do prekinitve pogodbe se spremenijo tako, da omogočajo merjenje po odplačni vrednosti (oz. po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, odvisno od poslovnega modela) tudi v primeru plačil negativnega

nadomestila. V skladu s spremembami podpis zneska predplačila ni pomemben – plačilo je glede na prevladujočo obrestno mero v času prekinitve mogoče opraviti tudi v korist pogodbene stranke, ki predčasno plačilo opravi. Izračun nadomestila mora biti v tako v primeru kazni zaradi predčasnega odplačila kot v primeru nagrade zaradi predčasnega odplačila enak. Spremembe obsegajo tudi pojasnila glede obračunavanja sprememb finančnih obveznosti, ki ne povzročijo odprave pripoznanja. V tem primeru se knjigovodska vrednost prilagodi rezultatu, pripoznanemu v vseobsegajočem donosu. Efektivna obrestna mera se ne preračuna.

- **Spremembe MRS 19 – Zasluži zaposlencev** – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je EU sprejela 13. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MRS 19 – Zasluži zaposlencev – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je OMRS izdal 7. februarja 2018. Spremembe zahtevajo uporabo posodobljenih predpostavk iz ponovnega merjenja za določitev stroškov tekočega službovanja in neto obresti za preostanek poročevalskega obdobja po spremembi programa.

- **Spremembe MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je EU sprejela 8. februarja 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je OMRS objavil 12. oktobra 2017. Namen sprememb je pojasniti, da podjetje uporablja MSRP 9, vključno z zahtevami po oslabitvi, za dolgoročne deleže v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu, ki so del čiste naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig in za katere se kapitalska metoda ne uporablja. Spremembe prav tako odpravljajo 41. odstavek, saj je po mnenju Odbora le ponavljal zahteve v MSRP 9 in povzročal zmedo glede obračunavanja dolgoročnih deležev.

- **Spremembe različnih standardov zaradi *Izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017)***, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 14. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe različnih standardov zaradi *Izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017)*, ki jih je OMRS objavil 12. decembra 2017. Spremembe različnih standardov izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), njihov namen pa je predvsem odpravljanje neskladnosti in razlaga besedila. Spremembe vsebujejo naslednja pojasnila: podjetje ponovno izmeri svoj prejšnji delež v skupni dejavnosti, ko pridobi obvladovanje nad poslovnim subjektom (MSRP 3); če podjetje pridobi skupno obvladovanje nad poslovnim subjektom, svojega prejšnjega deleža v skupni dejavnosti ne izmeri ponovno (MSRP 11); podjetje vse posledice izplačila dividend na davek iz dobička obračuna na enak način (MRS 12); in podjetje kot del splošnih posojil obravnava vsa posojila, ki so bila prvotno namenjena razvoju sredstva, kot je sredstvo usposobljeno za nameravano uporabo ali prodajo (MRS 23).

- **OPMSRP 23 – Negotovost glede obravnave davka iz dobička**, ki ga je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

OPMSRP 23 – Negotovost pri obravnavi davka iz dobička, ki ga je OMRS izdal 7. junija 2017. Možne so nejasnosti glede tega, kako se davčna zakonodaja uporablja za določeno transakcijo ali okoliščino oz. ali bo davčni organ sprejel obravnavanje davka v podjetju. MRS 12 Davek iz dobička določa, kako je

treba obračunati tekoči in odloženi davek, ne pa, na kakšen način bi se morali odražati učinki negotovosti. OPMSRP 23 dopolnjuje zahteve MRS 12 z določili, kako se mora učinek negotovosti odražati pri obračunavanju davka iz dobička.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe.

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso sprejeti

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili izdani naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki pa še niso stopili v veljavo:

- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev Bistven (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev Bistven, ki jih je OMRS objavil 31. oktobra 2018. Spremembe pojasnjujejo opredelitev izraza *bistven* in kako ga je treba vključiti v napotke glede opredelitev.

- **Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja** – Reforma referenčnih obrestnih mer (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Reforma referenčnih obrestnih mer, ki jo je OMRS izdal 26. septembra 2019. Spremembe reforme referenčnih obrestnih mer:

- a) spreminjajo posebne zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganji tako, da lahko podjetja obračunavajo varovanje pred tveganji ob predpostavki, da se referenčna obrestna mera, na kateri temeljijo varovani denarni tokovi in denarni tokovi od instrumenta za varovanje, zaradi reforme referenčnih obrestnih mer ne bodo spremenili;
 - b) so obvezne za vsa razmerja varovanja pred tveganjem, na katera reforma referenčnih obrestnih mer neposredno vpliva;
 - c) niso namenjene olajševanju drugih posledic reforme referenčnih obrestnih mer (če razmerje varovanja pred tveganjem ne izpolnjuje več zahtev za obračunavanje varovanja pred tveganji iz razlogov, ki niso navedeni v spremembah, je treba prenehati z obračunavanjem varovanja pred tveganjem) in
 - d) zahtevajo posebna razkritja o tem, v kolikšni meri spremembe reforme vplivajo na razmerja varovanja pred tveganji med podjetji.
- **Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP** (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP, ki jih je OMRS izdal 29. marca 2018. OMRS je zaradi revizije konceptualnega okvira za MSRP posodobil sklicevanje nanj v standardih MSRP. Dokument vsebuje spremembe MSRP 2, MSRP 3, MSRP 6, MSRP 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, OPMSRP 12, OPMSRP 19, OPMSRP 20, OPMSRP 22 in SIC-32. Namen sprememb je podpora prehodu na revidirani konceptualni okvir za podjetja, ki s pomočjo tega okvira razvijajo svoje računovodske usmeritve, kadar se za določeno transakcijo ne uporablja noben standard MSRP.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS, VENDAR JIH EU ŠE NI SPREJELA

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. december 2019 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije.

MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov, ki ga je OMRS objavil 30. januarja 2014. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.

- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje).

MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe, ki ga je OMRS objavil 18. maja 2017. Novi standard zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitve za vse zavarovalne pogodbe. Namen zahtev je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila.

- **Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve** – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem).

Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve – Opredelitev poslovnega subjekta, ki jih je OMRS izdal 22. oktobra 2018. Spremembe so bile uvedene za izboljšanje opredelitve poslovnega subjekta. Spremenjena opredelitev izpostavlja, da je namen poslovanja poslovnega subjekta zagotavljanje blaga in storitve za stranke, medtem ko je prejšnja opredelitev poudarjala donose v obliki dividend, nižje stroške in druge gospodarske koristi za vlagatelje ter druge deležnike. Poleg spremenjene ubeseditve je Odbor podal dodatne napotke k opredelitvi.

- **Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem

oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo).

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ki jih je OMRS objavil 11. septembra 2014. Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob predpostavki delujoče družbe in ob upoštevanju nastanka poslovnega dogodka.

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presoji

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- ocena dobe koristnosti amortizirljivih sredstev,
- preizkus oslabitve sredstev,
- ocena udenarljive vrednosti terjatev,
- ocena čiste iztržljive vrednosti zalog,
- ocena možnosti uporabe odloženih terjatev za davke,
- ocena rezervacij.

V skladu z MRSP 7 družba deli sredstva in obveznosti na finančna in nefinančna kot sledi:

Sredstva	Finančno / nefinančno sredstvo:
Neopredmetena sredstva	Nefinančno sredstvo
Opredmetena osnovna sredstva	Nefinančno sredstvo
Naložbene nepremičnine	Nefinančno sredstvo
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	Nefinančno sredstvo
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovana in pridružene družbe	Nefinančno sredstvo
Druge finančne naložbe	Finančno sredstvo
Dolgoročna posojila	Finančno sredstvo
Dolgoročne poslovne terjatve	Finančno sredstvo
Odložene terjatve za davek	Nefinančno sredstvo
Nekratkoročna sredstva za prodajo	Nefinančno sredstvo
Zaloge	Nefinančno sredstvo
Kratkoročne finančne naložbe	Finančno sredstvo
Kratkoročno dana posojila	Finančno sredstvo
Kratkoročne poslovne terjatve	Finančno sredstvo
Terjatve za odmerjeni davek	Nefinančno sredstvo
Pogodbena sredstva	Finančno sredstvo
Denar in denarni ustrezniki	Finančno sredstvo
Obveznosti	Finančna / nefinančna obveznost:
Rezervacije in dolg.pasivne čas.srazmejitve	Nefinančna obveznost
Dolgoročne finančne obveznosti	Finančna obveznost
Dolgoročne poslovne obveznosti	Finančna obveznost
Odložene obveznosti za davek	Nefinančna obveznost
Obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo	Nefinančna obveznost
Kratkoročne finančne obveznosti	Finančna obveznost
Kratkoročne poslovne obveznosti	Finančna obveznost
Obveznosti za odmerjeni davek	Nefinančna obveznost
Pogodbene obveznosti	Finančna obveznost

Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če v tem poročilu ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Družba je v letu 2019 dopolnila veljavne računovodske usmeritve in obravnavanje poslovnih dogodkov ter njihovo izkazovanje v računovodskih izkazih v skladu z zahtevami standarda MSRP 16, ki je stopil v veljavo na dan 1. januar 2019.

Standard MSRP 16 nadomešča mednarodni računovodski standard MRS 17 – Najemi in izenačuje obravnavo poslovnih in finančnih najemov pri najemnikih. Na podlagi najemnih pogodb najemniki v izkazu finančnega položaja najeta sredstva izkazujejo med osnovnimi sredstvi kot sredstva iz pravice do uporabe, v povezavi z obveznostmi iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke. Standard najemnikom omogoča dve izjemi pri pripoznanju, in sicer v primeru najemov sredstev z majhno vrednostjo in kratkoročnih najemov. Obravnava najemov pri najemodajalcu se ne razlikuje bistveno od obravnave po standardu MRS 17.

Družba je pregledala in analizirala sklenjene pogodbe o najemih z obdobjem trajanja daljšim od enega leta in zanje uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za najeme z nizko vrednostjo, ki se evidentirajo med stroški najema.

Vrednosti najemov manjše vrednosti je v letu 2019 znašala 4.921 EUR.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in sicer: računalniške programe in služnostne pravice.

Neopredmetena sredstva so ob začetnem pripoznanju ovrednotena po nabavni vrednosti, v katero se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

v letih od - do	
Računalniški programi	7-10
Druge dolgoročne premoženjske pravice	10

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki ob njihovem nastanku.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega opredmetenega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja se pripoznajo pri sredstvih, katerih načrtovana vrednost presega 15 milijon EUR in hkrati je potrebno več kot leto dni, da se sredstvo usposobi za uporabo.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva in preostale vrednosti. Zemljišča in določena druga sredstva se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Nedokončane gradnje, naprave in oprema v izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

v letih od - do	
Zgradbe	20-66
Proizvajalna oprema	10-50
Računalniška oprema	4
Pohištvo	8-10
Osebna vozila	8
Druga vozila	8
Druge naprave in oprema	15

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo nova vrednost sredstva prenesla na proizvod (amortizirala) v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na

obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki ob njihovem nastanku.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba prejela ob odtujitvi sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi pripoznala preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo kot prevrednotovalni prihodki oziroma prevrednotovani odhodki.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno z 7. in 8. točko 56. člena ZGD).

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v izkazu poslovnega izida družbe, ko le ta pridobi pravico do izplačila udeležbe. Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni.

V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri za podobna finančna sredstva in se pripozna kot finančni odhodek.

V primeru likvidacije odvisne družbe se razlika med knjigovodsko vrednostjo in likvidacijsko vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oziroma odhodki.

V primeru prodaje deleža v odvisni družbi se razlika med knjigovodsko vrednostjo in prodajno vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oziroma odhodki.

Dolgoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba med 20% in 50% lastniški delež.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Udeležba v dobičku skupaj obvladane družbe je pripoznana v izkazu poslovnega izida družbe, ko le ta pridobi pravico do izplačila udeležbe.

Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- finančna sredstva,
- finančne obveznosti,
- izpeljane finančne instrumente.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznost,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstva ali obveznosti, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirne cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Finančna sredstva

Finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter finančne naložbe. Med finančnimi naložbami družba izkazuje naložbe v odvisne družbe, naložbe v pridružene družbe in naložbe v finančne instrumente. Računovodske usmeritve naložb so prikazane v ločenem poglavju.

Ob začetnem pripoznanju se finančni instrumenti razvrsti v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po poštenu vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

- *Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti.

- *Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)*

Finančna sredstva pripoznana po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

- *Finančna sredstva po odplačni vrednosti*

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembe ali oslabitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozniki stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu, materialom ali storitvam. Popusti pri nakupni ceni

obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo. Uporablja se metoda povprečnih drsečih cen.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Pri oceni oslabitve zalog se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

V skladu z MSRP 9 je družba prešla iz modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub v skladu s katerim družba pripoznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti.

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za dosego poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Oslabitev finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Odhodki zaradi oslabitve finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v pošteni vrednosti oslabljenega finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu oziroma rezervi za pošteno vrednost

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja z izvedbo preizkusa oslabitve preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih

letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Pretekle izgube zaradi oslabitve se ne odpravljajo, ko gre za finančne naložbe v odvisne, pridružene in skupaj obvladovane družbe.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opremljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev družbe. V rezervi za pošteno vrednost so izkazani tudi aktuarski dobički oziroma izgube vezane na rezervacije za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani nerazporejeni poslovni izidi družbe preteklih let in nerazporejeni izid tekočega leta.

Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanjo obvezo, ki je posledica preteklega dogodka in je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi in je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z

uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dani predujmi, terjatve do državnih inštitucij in drugih ter aktivne časovne razmejitve. Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, državnih inštitucij in drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti; ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v Izkazu finančnega položaja.

Prihodki iz pogodb s kupci

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega družba meni, da bo do njega upravičena v zameno za to blago ali storitve. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede plačljivosti terjatev in z njim povezanih stroškov in ko družba preneha odločati o prodanem blagu ali storitvah.

Prodaja blaga

Pri prodaji blaga izvršitvena obvezna nastane ob dobavi. Stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmerne dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od obresti iz naslova danih avansov, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah (dividende), obresti od danih posojil in depozitov.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so že ob svojem nastanku pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov, pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske skupine posrednih poslovnih stroškov. Med stroške materiala spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov, pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo predvsem stroški storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejemskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Stroški amortizacije so izvirni stroški, ki so povezani s strogo doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih nepremičnin, naprav in opreme, amortizirljivih neopredmetenih sredstev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazane tudi oslabitve, odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, koncesijami, izdatki za varstvo okolja in drugimi dajtvami. Med poslovnimi odhodki so izkazane tudi donacije.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se le-ti ne usredstvijajo), negativne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje

pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo z uporabo metode dejanske obrestne mere.

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, ki se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in davčnih dobropisov.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od obdavčljivih začasnih razlik, ki jih bo morala družba v prihodnjih letih plačati državi.

Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

Upravljanje s finančnimi tveganji družbe, kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in tveganje plačilne sposobnosti je opisano v poglavju 2.14 Upravljanje s tveganji v poslovnem delu tega letnega poročila in v poglavju 4.5.5. Druga pojasnila v računovodskem delu.

4.5.1 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

1. Neopredmetena sredstva

863.216 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Druge dolgoročne premoženjske pravice	863.216	818.143
Skupaj	863.216	818.143

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice družbe in predstavljajo vlaganja v programsko opremo informacijskega sistema družbe kot so: različni računalniški programi za daljinsko vodenje HE, nadzor nad vzdrževanjem HE, programi za podporo poslovnim procesom in pridobljene služnostne pravice na zemljiščih, ki so potrebne za obratovanje in vzdrževanje objektov družbe.

Vsa neopredmetena sredstva družbe imajo končne dobe koristnosti in so v lasti družbe. Družba nima kot jamstvo za dolgove zastavljene dolgoročne premoženjske pravice.

Družba nima s finančnim najemom ali z državno podporo pridobljenih neopredmetenih sredstev.

V poslovnem letu 2019 so bila vsa neopredmetena sredstva pridobljena z lastnimi sredstvi.

Ocena posloводства je, da so poštene vrednosti neopredmetenih sredstev najmanj enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

Gibanje v letu 2018 in 2019

v EUR

	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2018	1.292.907	1.292.907
Prenosi - preknjižbe	516.030	516.030
Odpisi	(87.187)	(87.187)
Nabavna vrednost 31.12.2018	1.721.750	1.721.750
Odpisana vrednost 1.1.2018	874.019	874.019
Amortizacija	116.775	116.775
Odpisi	(87.187)	(87.187)
Odpisana vrednost 31.12.2018	903.607	903.607
Knjigovodska vrednost 1.1.2018	418.888	418.888
Knjigovodska vrednost 31.12.2018	818.143	818.143

v EUR

	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	1.721.750	1.721.750
Pridobitve	61.584	61.584
Prenosi - preknjižbe	178.086	178.086
Odpisi	(13.395)	(13.395)
Nabavna vrednost 31.12.2019	1.948.025	1.948.025
Odpisana vrednost 1.1.2019	903.607	903.607
Amortizacija	194.369	194.369
Odpisi	(13.167)	(13.167)
Odpisana vrednost 31.12.2019	1.084.809	1.084.809
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	818.143	818.143
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	863.216	863.216

Nove nabave v letu se nanašajo na posodobljeno programsko opremo za vodenje elektrarn.

2. Nepremičnine, naprave in oprema

202.703.877 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Zemljišča	3.173.243	3.173.432
Zgradbe	107.321.653	111.212.897
Proizvajalna oprema	91.500.647	89.109.309
Druga oprema	394.334	402.086
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	314.000	4.471.741
Skupaj	202.703.877	208.369.465

Vrednost zemljišč predstavljajo vsa zemljišča, ki jih ima družba v lasti ali posesti ob proizvodnih, poslovnih in drugih objektih, kot tudi na delu koncesijskega območja.

Vrednost zgradb zajemajo vrednosti proizvodnih, poslovnih in drugih zgradb v lasti družbe. Med proizvodne zgradbe so razvrščene strojnice, cevovodi, tuneli, kanali, betonski jezovi, vodostani, bazeni, dostopne poti, itd.

Vrednost proizvodne opreme zajema vso primarno opremo elektrarn, ki je potrebna za opravljanje dejavnosti družbe. To je oprema celotnih elektrarn: agregati, hidromehanska oprema, oprema krmiljenja, sistema vodenja, oprema za zaščito, oprema za prenos električne energije, oprema pomožnih sistemov, itd.

Vrednost druge opreme zajema pisarniško in računalniško opremo, opremo za čiščenje, avtomobile, del telekomunikacijskega omrežja, itd.

Med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju so izkazana vložena sredstva za obnove, posodobitve in rekonstrukcije obstoječih objektov.

Družba nima s finančnim najemom ali državno podporo pridobljenih nepremičnin, naprav in opreme.

Konec leta 2019 ima družba kot jamstvo za dolgove zastavljene nepremičnine in opremo, katere neodpisana vrednost znaša 76.983.792 EUR.

Znesek pogodbenih obvez za že sklenjene pogodbe, ki se nanašajo na nabavo nepremičnin, naprav in opreme znašajo na dan 31.12.2019 356.136 EUR.

Družba ni opravila slabitev nepremičnin naprav in opreme, saj ocenjuje, da ni indikatorjev, ki bi nakazovali, da so sredstva oslabljena.

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme za leti 2018 in 2019 je razvidno iz tabele gibanj:

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2018	3.169.754	229.531.772	186.091.757	2.337.999	17.904.764	439.036.046
Pridobitve					6.770.284	6.770.284
Odtujitve			(4.998)	(36.370)		(41.368)
Prenosi iz investicij	3.678	1.669.088	17.942.801	71.710	(19.687.277)	0
Prenosi - preknjižbe					(516.030)	(516.030)
Odpisi		(96.143)	(3.637.841)	(41.913)		(3.775.897)
Nabavna vrednost 31.12.2018	3.173.432	231.104.717	200.391.719	2.331.426	4.471.741	441.473.035
Odpisana vrednost 1.1.2018		115.522.297	108.883.902	1.890.413		226.296.612
Odtujitve			(4.998)	(36.370)		(41.368)
Amortizacija		4.465.666	5.043.705	117.154		9.626.525
Odpisi		(96.143)	(2.640.198)	(41.856)		(2.778.197)
Odpisana vrednost 31.12.2018	0	119.891.820	111.282.411	1.929.341	0	233.103.572
Knjigovodska vrednost 1.1.2018	3.169.754	114.009.475	77.207.855	447.586	17.904.764	212.739.434
Knjigovodska vrednost 31.12.2018	3.173.432	111.212.897	89.109.308	402.085	4.471.741	208.369.463

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druška oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	3.173.432	231.104.717	200.391.719	2.331.426	4.471.741	441.473.035
Pridobitve	0	0	0	0	5.062.123	5.062.123
Odtujitve	(189)	0	0	(55.675)	0	(55.864)
Prenosi iz investicij	0	600.128	8.323.433	118.217	(9.041.778)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(178.086)	(178.086)
Odpisi	0	0	(938.089)	(176.515)	0	(1.114.604)
Nabavna vrednost 31.12.2019	3.173.243	231.704.845	207.777.063	2.217.453	314.000	445.186.604
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	119.891.820	111.282.411	1.929.341	0	233.103.572
Odtujitve	0	0	0	(41.300)	0	(41.300)
Amortizacija	0	4.491.372	5.903.402	111.593	0	10.506.367
Odpisi	0	0	(909.397)	(176.515)	0	(1.085.912)
Odpisana vrednost 31.12.2019	0	124.383.192	116.276.416	1.823.119	0	242.482.727
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	3.173.432	111.212.897	89.109.308	402.085	4.471.741	208.369.463
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	3.173.243	107.321.653	91.500.647	394.334	314.000	202.703.877

V letu 2019 je družba nadaljevala z visoko investicijsko dejavnostjo (5 mio EUR). Največja vlaganja se nanašajo na remont ČHE Avče (3,9 mio EUR), dokončanje izgradnje mHE Kneža (0,2 mio EUR) in rekonstrukcijo II. faze HE Plave 1 (0,2 mio EUR) ter odkup solastniškega deleža upravne stavbe (0,3 mio EUR).

Družba je v letu 2019 izločila iz uporabe za 1.114.604 EUR opreme s sedanjo vrednostjo 28.692 EUR. Celotna vrednost se nanaša na opremo, ki je bila izločena v procesu posodobitve sistemske in aplikativne programske opreme sistema vodenja ČHE Avče (PCS7).

3. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

9.066 EUR

Družba SENG d.o.o. je 100% lastnik družbe ELPROM d.o.o., ki je registrirana za proizvodnjo in prodajo električne energije iz obnovljivih virov.

Pomembnejši podatki o odvisni družbi:

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva
ELPROM	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0%

Odvisna družba ELPROM d.o.o. v letu 2019 ni opravljala dejavnosti. V poslovnem letu 2019 je ustvarila 253 EUR izgube. Izguba tekočega leta je bila pokrita iz prenesenega poslovnega izida v skladu s 64.členom ZGD-1 in sklepom vodstva.

Družba ELPROM d.o.o. nima zaposlencev. Je mikro družba in ni zavezana k revidiranju.

v EUR

	sredstva	obveznosti (brez kapitala)	prihodki	čisti poslovni izid leta	celotni kapital
ELPROM d.o.o.	51.443	16	0	-253	51.426

4. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila

7.569.804 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	80.000	80.000
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	39.428	35.876
Druge dolgoročne finančne naložbe	7.450.376	7.450.376
Skupaj	7.569.804	7.566.252

Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

80.000 EUR

Naložbo v družbo HSE Invest d.o.o. vodi družba kot naložbo v pridruženo družbo. Družbi SENG d.o.o. 25-procentni poslovni delež v kapitalu družbe HSE Invest d.o.o. ne omogoča pomembnega vpliva pri odločanju.

Pomembnejši podatki o pridruženi družbi:

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva
HSE Invest	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25,0%

v EUR

	sredstva	obveznosti (brez kapitala)	prihodki	čisti poslovni izid leta	celotni kapital
HSE Invest d.o.o.	1.535.375	946.291	2.979.318	-1.039.125	589.084

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

39.428 EUR

Kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se vodijo delnice Zavarovalnice Triglav d.d., ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev.

v EUR

	2019	2018
Stanje 1.1.	35.876	34.218
Kreditve	3.552	1.658
Stanje 31.12.	39.428	35.876

Druge dolgoročne finančne naložbe

7.450.376 EUR

Druge dolgoročne finančne naložbe se nanašajo na naložbo v HESS d.o.o. (7,4 mio EUR) in naložbo v RGP (0,084 mio EUR) d.o.o.. Družbi sta del skupine HSE, zato jih tudi v posamičnih izkazih merimo po nabavni vrednosti.

v EUR		
	2019	2018
Stanje 1.1.	7.450.376	7.366.172
Pridobitve		84.204
Stanje 31.12.	7.450.376	7.450.376

5. Druga dolgoročna sredstva

100.767 EUR

Druga dolgoročna sredstva se nanašajo na dolgoročno razmejene stroške najema dveh optičnih vlaken, razmejene stroške vzdrževanja in plačila družbe, kot etažnega lastnika stanovanj v rezervni sklad.

6. Terjatve za odložene davke

116.969 EUR

v EUR		
	31.12.2019	31.12.2018
Rezervacije	114.428	120.995
Oslabitve	2.541	2.541
Skupaj	116.969	123.536

Družba oblikuje terjatve za odložene davke:

- za davčno nepriznane odhodke iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade,
- iz slabitve naložb.

Gibanje terjatev za odložene davke:

v EUR			
	Rezervacije	Oslabitev	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	120.995	2.541	123.536
V breme/dobro poslovnega izida	(6.567)	0	(6.567)
Stanje na dan 31.12.2019	114.428	2.541	116.969
Stanje na dan 1.1.2018	119.298	2.274	121.572
V breme/dobro poslovnega izida	1.697	267	1.964
Stanje na dan 31.12.2018	120.995	2.541	123.536

Terjatve za odložene davke so obračunane po 19 % davčni stopnji.

7. Zaloge

171.716 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Material	171.716	135.746
Skupaj	171.716	135.746

Pretežni del zalog predstavljajo zaloge rezervnih delov in zaloga materiala za vzdrževanje. Zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje so potrebne zaradi čimprejšnje odprave napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanja zanesljivega obratovanja.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti.

Pri popisu zalog je bilo ugotovljenih za 40 EUR viškov in za 393 EUR primanjkljajev.

8. Kratkoročne finančne naložbe in posojila

0 EUR

Družba je odobrila kratkoročno dano posojilo družbi HSE EDT d.o.o. v višini 300.000 EUR. Obrestna mera posojila je se je gibala v razponu od 3,8 do 3,89%. Posojilo je bilo odplačano.

v EUR

	2019	2018
Pridobitve	301.865	84.658
Odplačila	(301.865)	(84.658)
Stanje 31.12.	0	0

9. Kratkoročne poslovne terjatve

8.131.449 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.110.834	4.205.819
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	20.615	45.036
Skupaj	8.131.449	4.250.855

Kratkoročne poslovne terjatve so terjatve za prodano električno energijo, terjatve iz naslova najemnin ter prodaje storitev.

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so terjatve do družbe HSE d.o.o.. Nanašajo se na terjatve za prodano električno energijo, neznatni deleži pripada terjatvam iz naslova najemnin in zamudnih obresti.

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev so terjatve za najemnine, material in storitve.

Terjatve za prodano električno energijo so zavarovane z menicami, ostale terjatve so nezavarovane. Iz dosedanje poslovne prakse kupci svoje terjatve poravnajo v dogovorjenih rokih. Tveganost za neplačilo nezavarovanih terjatev obstaja, vendar je majhna.

Družba nima finančnih sredstev dobljenih v zastavo kot varščina.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev do kupcev in zavarovanjem so predstavljena v poglavju o obvladovanju finančnih tveganj v tem poročilu.

10. Druga kratkoročna sredstva

762.879 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročno dani predujmi	748	379.909
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	519.932	565.281
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	75.569	184.242
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	166.630	153.619
Skupaj	762.879	1.283.051

11. Denar in denarni ustrezniki

4.573.097 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
	December	December
Denarna sredstva v banki	161.457	2.393.510
Depoziti na odpoklic	4.411.640	1.667.075
Skupaj	4.573.097	4.060.585

Družba nima samodejnih zadolžitev v obliki limitov na transakcijskih računih pri bankah, prav tako nima denarnih sredstev nominiranih v tuji valuti.

12. Kapital

203.870.114 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Vpoklican kapital	137.894.036	137.894.036
Druge rezerve iz dobička	49.125.447	49.125.447
Rezerva za pošteno vrednost	(147.975)	(70.829)
Zadržani poslovni izid	16.998.606	12.016.324
Skupaj	203.870.114	198.964.978

Vrednost osnovnega kapitala družbe znaša 137.894.036 EUR.

Družba nima kapitalskih rezerv.

Rezerve iz dobička zajemajo zakonske rezerve v višini 10% osnovnega kapitala, kar znaša 13.789.404 EUR in druge rezerve iz dobička v vrednosti 35.336.043 EUR. Zakonske rezerve ne morejo biti predmet delitve.

Družba je v letu 2019 ustvarila 4.980.024 EUR čistega poslovnega izida.

Rezerva za pošteno vrednost v višini -149.975 EUR je v razkritjih podana v dveh delih in sicer rezerva za pošteno vrednost, ki zajema neto spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in aktuarske dobičke ali izgube pri odpravninah ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost je prikazano v spodnji tabeli:

v EUR

	Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	27.386	(98.215)	(70.829)
Oblikovanje, povečanje	2.877	0	2.877
Zmanjšanje	0	(77.770)	(77.770)
Prenos na preneseni poslovni izid	0	(2.254)	(2.254)
Stanje na dan 31.12.2019	30.263	(178.239)	(147.976)

v EUR

	Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2018	26.044	(77.554)	(51.510)
Oblikovanje, povečanje	1.342	18.816	20.158
Prenos na preneseni poslovni izid	0	(39.477)	(39.477)
Stanje na dan 31.12.2018	27.386	(98.215)	(70.829)

V letu 2019 se je poštena vrednost finančnih sredstev povečala za 3.552 EUR, odloženi davki pa za 675 EUR.

Aktuarski dobički so se v letu 2019 zmanjšali za 77.770 EUR. Iz naslova aktuarskega izračuna se je preneseni dobiček povečal za 2.254 EUR.

13. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

1.204.506 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.056.016	925.386
Rezervacije za jubilejne nagrade	148.490	348.242
Skupaj	1.204.506	1.273.628

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2019. Pri aktuarskem izračunu je bilo upoštevano:

- število zaposlenih v družbi na dan 31.12.2019 (spol, starost, skupna in pokojninska osnova, povprečna neto in bruto plača za obdobje avgust-oktober 2019),
- dolgoročno rast plač v višini od 5,5% v letu 2020, 5,5% v letu 2021 in 3% letno od leta 2022 dalje, kar predstavlja dolgoročno rast plač v RS,
- fluktuacija glede na starostne razrede,
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi ter
- diskontna obrestna mera v višini 0,5 %
- določila nove podjetniške kolektivne pogodbe, sprejete aprila 2019, ki na novo opredeljujejo pravice do jubilejnih nagrad in odpravnin ter njihovo višino.

Višina rezervacij, njihovo črpanje in oblikovanje je razvidno iz tabele gibanja rezervacij:

v EUR

	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	925.386	348.242	1.273.628
Oblikovanje, povečanje	280.540	38.467	319.007
Zmanjšanje, črpanje	(13.387)	(12.650)	(26.037)
Zmanjšanje, odprava	(136.523)	(225.569)	(362.092)
Stanje na dan 31.12.2019	1.056.016	148.490	1.204.506

Stanje na dan 1.1.2018	921.598	365.741	1.287.339
Oblikovanje, povečanje	70.041	35.786	105.827
Zmanjšanje, črpanje	0	(33.539)	(33.539)
Zmanjšanje, odprava	(66.253)	(19.746)	(85.999)
Stanje na dan 31.12.2018	925.386	348.242	1.273.628

Analiza občutljivosti spremembe diskontirane obrestne mere in rasti plač na rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2019.

v EUR

	Diskontna stopnja		Rast plač	
	2019K	2019K	2019K	2019K
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	109.155	(114.500)	(57.164)	61.110
Rezervacije za jubilejne nagrade	15.227	(14.719)	(7.575)	8.014
Skupaj	124.382	(129.219)	(64.739)	69.124

14. Druge rezervacije

266.355 EUR

v EUR

	Za tožbe	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	50.000	18.871	68.871
Oblikovanje, povečanje	26.648	170.836	197.484
Stanje na dan 31.12.2019	76.648	189.707	266.355

Stanje na dan 1.1.2018		22.097	22.097
Oblikovanje - povečanje	50.000		50.000
Zmanjšanje - črpanje		(3.226)	(3.226)
Stanje na dan 31.12.2018	50.000	18.871	68.871

Družba je v letu 2019 oblikovala rezervacije za tožbo višini 26.648 EUR ter za obveznost predaje zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov v višini 170.836 EUR.

15. Dolgoročne finančne obveznosti

8.813.750 EUR

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	8.813.750	14.136.250
Skupaj	8.813.750	14.136.250

Dolgoročne finančne obveznosti se nanašajo na najeta posojila za izgradnjo ČHE Avče pri SID banki in Novi KBM.

Prejeta posojila so obrestovana po variabilni obrestni meri. Osnova za obrestovanje je EURIBOR (3-mesečni ali 6-mesečni) ter dogovorjeni pribitek. Ob koncu leta 2019 se je družba dogovorila za nove, nižje obrestne mere. Obrestne mere za najeta posojila so se gibale med 0,487 in 1,694%.

Posojilo SID banke je zavarovano s hipoteko na opredmetenih dolgoročnih sredstvih.

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti je razvidno iz tabele gibanj:

v EUR

	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	14.136.250	14.136.250
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(5.322.500)	(5.322.500)
Stanje na dan 31.12.2019	8.813.750	8.813.750

Stanje na dan 1.1.2018	20.608.750	20.608.750
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(6.472.500)	(6.472.500)
Stanje na dan 31.12.2018	14.136.250	14.136.250

16. Odložene obveznosti za davek**6.566 EUR**

Obveznosti za odložene davke izhajajo iz finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, za katere je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost.

Tabela gibanj obveznosti za odložene davke:

	v EUR	
	Finančna sredstva	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	5.891	5.891
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	675	675
Stanje na dan 31.12.2019	6.566	6.566
Stanje na dan 1.1.2018	5.576	5.576
V breme/ dobro poslovnega izida	315	315
Stanje na dan 31.12.2018	5.891	5.891

17. Kratkoročne finančne obveznosti**5.338.210 EUR**

	v EUR	
	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	5.322.500	6.472.500
Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	15.710	25.311
Skupaj	5.338.210	6.497.811

Vse kratkoročne finančne obveznosti so nominirane v EUR.

	v EUR		
	Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	6.472.500	25.311	6.497.811
Povečanje	0	294.639	294.639
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	5.322.500	0	5.322.500
Kratkoročna odplačila	(6.472.500)	(304.240)	(6.776.740)
Stanje na dan 31.12.2019	5.322.500	15.710	5.338.210
Stanje na dan 1.1.2018	6.472.500	30.939	6.503.439
Povečanje	0	396.664	396.664
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	6.472.500	0	6.472.500
Kratkoročna odplačila	0	(402.292)	(402.292)
Dolgoročna odplačila	(6.472.500)	0	(6.472.500)
Stanje na dan 31.12.2018	6.472.500	25.311	6.497.811

18. Kratkoročne poslovne obveznosti**3.288.973 EUR***v EUR*

	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.833.474	241.291
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	455.499	3.672.234
Skupaj	3.288.973	3.913.525

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini

v EUR

		31.12.2019	31.12.2018
HSE	Slovenija	2.800.718	170.683
RGP	Slovenija	13.107	40.553
HSE Invest	Slovenija	19.649	30.055
Skupaj		2.833.474	241.291

19. Druge kratkoročne obveznosti**1.721.910 EUR***v EUR*

	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	591.433	716.414
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.029.356	694.107
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	523	1.383
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	100.598	52.147
Skupaj	1.721.910	1.464.051

Družba nima v zastavo danih finančnih sredstev, kot varščine za obveznosti.

Družba nima pogojnih obveznosti.

4.5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

20. Čisti prihodki od prodaje

37.225.354 EUR

v EUR

	2019	2018
Električna energija	37.058.030	35.172.792
Ostalo trgovsko blago in material	21.199	82.905
Ostale storitve	146.125	132.000
Skupaj	37.225.354	35.387.697

Skoraj vse prihodke od prodaje družba doseže s prodajo električne energije, ostalo s prodajo odpadnega materiala in opravljenih storitev. Družba proda celotno količino proizvedene električne energije Holdingu Slovenskih elektrarn. Celotni čisti prihodki od prodaje so bili doseženi na domačem trgu.

Prihodki doseženi s prodajo električne energije ter trgovskega blaga in materiala so bili pripoznani ob dobavi, prihodki od storitev pa ob opravljeni storitvi.

21. Drugi poslovni prihodki

484.958 EUR

v EUR

	2019	2018
Odpis obveznosti	2.083	0
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	466.614	56.293
Zamudne obresti	0	4.042
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	11.468	3.800
Ostalo	4.793	8.867
Skupaj	484.958	73.002

Družba je v letu 2019 prejela odškodnino za nastalo škodo zaradi havarije v ČHE Avče v letu 2018 v vrednosti 405.062EUR.

22. Stroški blaga, materiala in storitev

11.865.691 EUR

v EUR		
	2019	2018
Stroški pomožnega materiala	48.238	4.189
Stroški energije	9.365.573	9.438.905
Stroški nadomestnih delov	179.257	128.892
Stroški drobnega inventarja	42.544	41.717
Ostalo	48.863	36.646
Skupaj stroški materiala	9.684.475	9.650.349
Stroški transportnih storitev	42.520	40.307
Storitve vzdrževanja	1.158.658	426.567
Stroški najemnin	11.522	16.401
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	24.930	21.506
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	444.455	481.617
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	171.778	233.559
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	62.535	57.264
Stroški storitev fizičnih oseb	3.400	1.820
Komunalne storitve	70.595	86.705
Članarine	21.947	20.554
Upravljanje nepremičnin	38.269	37.285
Ostalo	130.607	121.822
Skupaj stroški storitev	2.181.216	1.545.407
Skupaj	11.865.691	11.195.756

Med stroški materiala so največji stroški nabave električne energije za obratovanje ČHE Avče in stroški nadomestnih delov za vzdrževanje naprav in opreme. Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški storitev vzdrževanja naprav in opreme ter stroški zavarovanja premoženja in stroški bančnih storitev.

Stroški revizorja

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah je revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. opravila revizijo računovodskih izkazov družbe za poslovno leto 2019 in pregled poročila o razmerjih s povezanimi osebami ter izdala poročili neodvisnega revizorja.

Pogodbena vrednost obeh storitev za poslovno leto 2019 znaša 10.800 EUR.

23. Stroški dela

5.308.816 EUR

v EUR		
	2019	2018
Plače	3.953.523	3.896.737
Stroški pokojninskih zavarovanj	560.797	547.141
Stroški drugih zavarovanj	298.280	305.664
Drugi stroški dela	496.216	717.149
Skupaj	5.308.816	5.466.691

Med drugimi stroški dela so zajeta povračila stroškov prehrane in prevoza na delo, stroški regresa za letni dopust ter drugi prejemki zaposlencev.

Število zaposlenih in izobrazbeni razredi:

	1.1.2019	31.12.2019	Povprečno število zaposlenih
2	3	2	3
3	1	1	1
4	18	17	18
5	35	39	37
6/1	20	20	20
6/2	20	19	20
7	18	21	20
8/1	5	7	6
8/2	1	1	1
Skupaj	121	127	126

24. Odpisi vrednosti

10.735.457 EUR

v EUR

	2019	2018
Amortizacija neopredmetenih sredstev	194.369	116.775
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	10.506.367	9.626.525
Oslabitev/odpisi terjatev	4.190	2.010
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	28.921	997.700
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi ter naložbenih nepremičninah	1.610	0
Skupaj	10.735.457	10.743.010

25. Drugi poslovni odhodki

3.751.085 EUR

v EUR

	2019	2018
Oblikovanje rezervacij	200.710	50.000
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	34.591	34.173
Koncesije	2.114.363	1.707.218
Izdatki za varstvo okolja	1.221.830	1.266.784
Donacije	58.599	61.350
Drugi poslovni odhodki	120.992	183.604
Skupaj	3.751.085	3.303.129

26. Finančni prihodki**4.971 EUR***v EUR*

	2019	2018
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	2.960	2.959
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	2.011	542
Skupaj	4.971	3.501

27. Finančni odhodki**288.599 EUR***v EUR*

	2019	2018
Finančni odhodki za obresti	277.185	383.683
Drugi finančni odhodki	11.414	11.918
Skupaj	288.599	395.601

28. Obračunani davek**795.694 EUR***v EUR*

	2019	2018
Odmerjeni davek	789.127	353.106
Odloženi davki	6.567	(1.964)
Skupaj davek od dobička, priznan v IPI	795.694	351.142
Odloženi davek priznan v kapitalu	675	314

Izračun efektivne davčne stopnje je prikazan v naslednji tabeli:

v EUR

	2019	2018
Poslovni izid pred davki	5.775.718	4.360.013
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	1.097.386	828.402
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(27.510)	(562)
Davek od davčnih olajšav	(374.378)	(530.191)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(9.862)	(3.186)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	103.462	56.826
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	29	1.817
Obračunani davek	789.127	353.106
Odloženi davki	6.567	(1.964)
Skupaj davki	795.694	351.142
Efektivna davčna stopnja	13,78%	8,05%

29. Čisti poslovni izid

4.980.024 EUR

v EUR		
	2019	2018
Kosmati donos iz poslovanja	37.720.395	35.460.699
Poslovni izid iz poslovanja	6.059.346	4.752.113
Finančni izid	(283.628)	(392.100)
Poslovni izid pred davki	5.775.718	4.360.013
Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.980.024	4.008.871

4.5.3 POJASNILA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR		
	2019	2018
Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.980.024	4.008.871
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlencev	(77.766)	18.818
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(77.766)	18.818
Bruto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	3.552	1.657
Odloženi davek rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	(675)	(315)
Neto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	2.878	1.342
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	2.878	1.342
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	4.905.136	4.029.031

Iz izkaza drugega vseobsegajočega donosa je razvidno zmanjšanje čistega dobička za del aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi 77.766 EUR in povečanje zaradi prevrednotenja za prodajo razpoložljivih sredstev v višini 2.878 EUR.

4.5.4 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

v EUR		
	2019	2018
Denarni tokovi iz poslovanja	12.383.567	17.122.285
Denarni tokovi iz naložbenja	(5.094.315)	(6.847.187)
Denarni tokovi iz financiranja	(6.776.740)	(6.874.793)
Denarni izid v obdobju	512.512	3.400.305

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi - iz podatkov izkaza finančnega položaja tekočega leta in preteklega leta ter iz podatkov izkaza poslovnega izida za tekoče leto.

Družba je v letu 2019 ustvarila 512.512 EUR pozitivnega denarnega toka.

Denarni tokovi pri poslovanju

12.383.567 EUR

Denarni tokovi pri poslovanju so razlika med prihodki in stroški iz poslovanja zmanjšani za amortizacijo in druge odpise. Denarni tokovi so popravljani za nepravilne terjatve in obveznosti ter izločitve vseh nederavnih tokov.

Denarni tokovi iz naložbenja

-5.094.315 EUR

Denarni prilivi iz naložbenja zajemajo prejete dividende, prejete obresti od denarnih sredstev, prilive od prodanih nepremičnin in opreme in vračila danih posojil. Odlivi denarnih sredstev iz naložbenja so plačila dobaviteljem za nakup neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme in izdatki za dana posojila.

Denarni tok iz financiranja

-6.776.740 EUR

Odlivi iz naslova financiranja se nanašajo na odplačilo dolgoročnih investicijskih kreditov, najetih v preteklosti ter na obresti povezanimi s krediti.

4.5.5 DRUGA POJASNILA

Povezane osebe

v EUR

	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi
HSE	37.003.826	9.293.948	0
HSE- ED Trbovlje	1.865	0	300.000
HTZ I.P.	0	13.230	0
RGP	15.999	204.154	0
HSE Invest	0	236.452	0
Skupaj 2019	37.021.690	9.747.784	300.000

Družba je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pogodb o izvajanju inženiringa, tehničnega opazovanja in pogodbe o kreditiranju. Za vse sklenjene pogodbe med povezanimi osebami so uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Prejemki

Prejemki direktorja in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe zajemajo:

- bruto prejemke, ki so navedeni v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke kot so prehrana, dnevnice, premije za neobvezna zavarovanja,
- bonitete – službena vozila za osebno uporabo,
- povračila potnih stroškov.

v EUR

	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Direktor	94.401	4.489	1.949	1.600	102.439
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	373.501	17.177	12.324	5.882	408.884
Skupaj 2019	467.902	21.666	14.273	7.482	511.323

Med prejemki direktorja so zajeti prejemki direktorja Marjana Pintarja, ki mu je potekel mandat 31.12.2018 ter prejemki direktorja mag. Radovana Jereba, ki je nastopil mandat s 1.1.2019.

Družba v letu 2019 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb.

Finančni instrumenti in tveganja

Upravljanje s tveganji je opisano v poslovnem delu poročila. V nadaljevanju pa prikazujemo upravljanja s tistimi finančnimi tveganji, ki jih mora družba razkriti v računovodskem poročilu skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

v EUR

	Zapadlost v plačilo						Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.110.834	0	0	0	0	0	8.110.834
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	17.053	2.608	0	0	0	2.459	22.120
Kratkoročno dani predujmi	748	0	0	0	0	0	748
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	519.932	0	0	0	0	0	519.932
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	75.569	0	0	0	0	0	75.569
Skupaj 31.12.2019	8.724.136	2.608	0	0	0	2.459	8.729.203

v EUR

	Zapadlost v plačilo						Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	4.205.819	0	0	0	0	0	4.205.819
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	33.684	6.857	0	67	3.005	2.365	45.978
Kratkoročno dani predujmi	379.909	0	0	0	0	0	379.909
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	565.281	0	0	0	0	0	565.281
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	184.242	0	0	0	0	0	184.242
Skupaj 31.12.2018	5.368.935	6.857	0	67	3.005	2.365	5.381.229

Družba ugotavlja, da je trenutna interna politika oblikovanja in slabitve poslovnih terjatev ustrezna in, da aplikacija usmeritev o razkritjih po MSRP 9 z vidika ocene pričakovanje izgube iz naslova poslovnih terjatev (ang. »Expected Credit Loss – ECL«) nima pomembnega vpliva na pošten prikaz sredstev družbe.

Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj posluje z znanimi kupci, ki so redni plačniki. Največji kupec je obvladujoča družba HSE d.o.o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo. Terjatve za prodano električno energijo ima družba zavarovano z menicami in običajno predstavljajo večinski delež v celotnih terjativah.

v EUR

	2019	2018
Stanje na dan 1.1.	942	942
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	563	0
Stanje na dan 31.12.	1.505	942

Likvidnostno tveganje

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	2.172.500	3.797.500	2.843.750	8.813.750
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	1.629	1.629
Skupaj 31.12.2019	2.172.500	3.797.500	2.845.379	8.815.379

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	5.322.500	5.157.500	3.656.250	14.136.250
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	2.106	2.106
Skupaj 31.12.2018	5.322.500	5.157.500	3.658.356	14.138.356

v EUR

	nezapadle	Zapadlost v plačilo		Skupaj
		zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	5.338.210	0	0	5.338.210
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.833.474	0	0	2.833.474
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	455.045	365	89	455.499
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	356.308	0	0	356.308
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	1.029.356	0	0	1.029.356
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	523	0	0	523
Skupaj 31.12.2019	10.012.916	365	89	10.013.370

v EUR

	nezapadle	Zapadlost v plačilo		Skupaj
		zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	6.497.811	0	0	6.497.811
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	241.291	0	0	241.291
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.664.202	8.032	0	3.672.234
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	716.414	0	0	716.414
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	694.107	0	0	694.107
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.383	0	0	1.383
Skupaj 31.12.2018	11.815.208	8.032	0	11.823.240

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Vzdrževanje likvidnosti oziroma kratkoročne plačilne sposobnosti družba obvladuje s spremljanjem likvidnostnih sredstev in obveznosti do virov sredstev ter s skrbnim načrtovanjem, spremljanjem in usklajevanjem denarnih tokov.

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju. Vse svoje terjatve kot obveznosti ima nominirane v EUR.

Cenovno tveganje

Cenovno tveganje je tveganje naraščanja cene surovinam. Tveganje, ki je prisotno pri nabavi električne energije za proizvodnjo električne energije v ČHE Avče, družba preko prodajne cene prenese na kupca, tako, da vpliva zaradi spreminjanja cene električne energije na poslovni izid ni.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je občutljivost naraščanja obrestne mere za najeta posojila na tujih in domačem trgu kapitala. Družba je izpostavljena obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih iz najetih posojil po variabilni obrestni meri, ki so vezani na 3 ali 6 mesečni Euribor. Obrestno tveganje se obvladuje skladno s sprejeto strategijo obvladovanja v skupini HSE »Izvedbena politika obvladovanja obrestnega tveganja v Skupini HSE«. Na podlagi sprejete izvedbene politike in s ciljem razpršenosti tveganja je kot primeren obseg ščitenja omejen na največ do 50% kreditnega portfelja družbe. Družba na dan 31.12.2019 nima sklenjenih obrestnih zamenjav.

Analiza občutljivosti spremembe obrestne mere:

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	Čisti poslovni izid 2019		Čisti poslovni izid 2018	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(91.435)	91.435	(124.248)	124.248
Finančne obveznosti	(91.435)	91.435	(124.248)	124.248

V tabeli analize občutljivosti spremembe obrestne mere je predstavljen vpliv spremembe variabilne obrestne mere za vsa prejeta posojila na dobiček družbe, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne.

V primeru zvišanja ali znižanja obrestne mere za 50 bazičnih točk, bi bil čisti poslovni izid družbe večji oziroma manjši za 124.248 EUR.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investiranja.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega iz razmerja med finančnimi obveznostmi in celotnim kapitalom oz. skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. Med neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti. Kazalnik nam pove razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Ustrezen obseg kapitala zagotavlja razvoj dejavnosti v prihodnosti.

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti	8.813.750	14.136.250
Kratkoročne finančne obveznosti	5.338.210	6.497.811
Skupaj finančne obveznosti	14.151.960	20.634.061
Kapital	203.870.112	198.964.978
Finančne obveznosti/Kapital	0,07	0,10
Denar in denarni ustrezniki	4.573.097	4.060.585
Neto finančna obveznost	9.578.863	16.573.476
Neto dolg/kapital	0,05	0,08

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov:

v EUR

	31.12.2019		31.12.2018	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	39.428	39.428	35.876	35.876
Sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	39.428	39.428	35.876	35.876
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	13.300.795	13.300.795	9.440.872	9.440.872
Poslovne in druge terjatve	8.727.698	8.727.698	5.380.287	5.380.287
Denarna sredstva	4.573.097	4.573.097	4.060.585	4.060.585
Skupaj	13.340.233	13.340.233	9.476.748	9.476.748
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	19.561.269	19.561.269	26.345.975	26.345.975
Bančna posojila	14.151.960	14.151.960	20.634.061	20.634.061
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	5.409.309	5.409.309	5.711.914	5.711.914
Skupaj	19.561.269	19.561.269	26.345.975	26.345.975

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti ne odstopajo od knjigovodskih vrednosti. Naložbe, razporejene v skupino preko drugega vseobsegajočega donosa so izkazane v izkazih po poštenu vrednosti. Terjatve in posojila so izkazane po odplačni vrednosti. Glede na to, da so terjatve in obveznosti kratkoročne, poštene vrednosti teh finančnih instrumentov ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti. Posojila so sklenjena po spremenljivi obrestni meri, zato je poštena vrednost teh finančnih instrumentov enaka njihovi knjigovodski vrednosti.

Hierarhija finančnih sredstev in finančnih obveznosti vrednotena po poštenu vrednosti je prikazana v spodnji tabeli.

v EUR

	31.12.2019	31.12.2018
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prve ravni	39.427	35.875

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2019.

Dne 12.3.2020 je bila razglašena epidemija COVID 19, ki je spremenila okoliščine poslovanje, na katere se je družba ustrezno odzvala.

Družba SENG je že 24.2.2020, in sicer ob prvi informaciji, da se je epidemija COVID 19 v večjem obsegu začela v naši neposredni bližini, Italiji, nemudoma pristopila k pripravi in vzpostavitvi preventivnih ukrepov za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev ter nemotene nadaljnje proizvodnje električne energije. Glede na trenutno stanje je družba pravočasno in ustrezno pričela z izvajanjem ukrepov in omejevanjem morebitnih posledic, saj poslovanje zaenkrat poteka nemoteno.

KOLIČINSKA/PROIZVODNA TVEGANJA

Vpliva koronavirusa na proizvodnjo pod pogoji izrednih razmer v krajšem roku ne pričakujemo, v kolikor pa bi razmere trajale daljše obdobje, pa bi lahko čutili posledice. Na področju proizvodnje trenutno izvajamo vse ukrepe, skladno z načrti obratovanja v izrednih razmerah ter navodili državnih institucij. Posledice razmer vezane na odstopanje proizvodnje od načrtovane, bi lahko bile predvsem posledica nezmožnosti izvajanja zunanjih storitev vezanih na proizvodnjo (remonti, nujna vzdrževalna dela ipd.) in kot posledica ostalih tveganj (npr. povišane stopnje bolniških odsotnosti ključnih kadrov, neizvedba nujnih investicij, ipd.). Vsa tveganja so trenutno obvladovana z izvajanjem dodatnih ukrepov.

KREDITNA TVEGANJA

Družba ne pričakuje povečanja kreditnega tveganja zaradi koronavirusa. Glede na to, da je edini kupec družba HSE, ki sicer lahko do določene mere pričakuje povišanje pojavnosti zamud plačevanja računov v okviru pogodbenih rokov svojih partnerjev, pa le ta uspešno zagotavlja svojo likvidnost in s tem poplačuje svoje obveznosti

LIKVIDNOSTNA TVEGANJA

Posledice koronavirusa ne vplivajo na likvidnost družbe, saj razpolaga z dovolj visoko likvidnostno rezervo.

Menimo, da v primeru normalizacije stanja v roku nekaj mesecev, posledice epidemije ne predstavljajo pomembnega vpliva na poslovanje družbe.